

ΛΕΙΜΩΝΑΡΙΟΝ

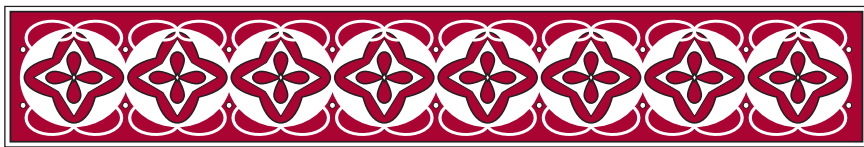

«...ἡμεῖς δὲ τῆ προσευχῆ καὶ τῆ διακονίᾳ τοῦ λόγου προσκαρτέρήσωμεν».

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΦΥΛΛΑΔΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΔΙΔΑΧΗΣ
ΕΚΔΟΣΗ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΣΕΡΒΙΩΝ ΚΑΙ ΚΟΖΑΝΗΣ
ΤΙΜΗ 0,50 €

ΦΥΛΛΟ 2

ΕΤΟΣ Α' ♦ 2002
ΜΑΡΤΙΟΣ - ΑΠΡΙΛΙΟΣ

ΠΑΣΧΑΛΙΟΣ - ΠΟΙΜΑΝΤΟΡΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Ὁ Μητροπολίτης Σερβίων καὶ Κοζάνης
ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ

Πρὸς τὸ εὐσεβὲς πλήρωμα
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σερβίων καὶ Κοζάνης

Εὐλογημένα παιδιά τοῦ Θεοῦ,
«Χριστὸς Ἀνέστη!»

Ὁ Χριστιανισμὸς εἶναι παράδοξος καὶ δύσκολος σύντροφος γιατί τοῖμα ν ἀμφισβητεῖ τὴν ὠμὴ πραγματικότητα τοῦ θανάτου. Τὸ «Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν» πού λέμε στό Σύμβολο τῆς Πίστεώς μας, ἀπαιτεῖ μεγάλη πίστη, ἂν πρόκειται ν ἀπαγγελθεῖ μέ εὐλικρίνεια ἀπό θνητὰ ἀνθρώπινα χεῖλη. Πῶς μπορεῖ κανεὶς νά προσδοκᾷ κάτι τόσο ἀπροσδόκητο; Κι ὅμως αὐτό τό ἀπροσδόκητο πράγμα, δέν διστάζουμε νά τό ἐορτάζουμε κάθε Λαμπρῆ, καθώς ἀπευθύνουμε ὁ ἕνας στόν ἄλλον τὴν παρὰδοσιακὴ προσφώνηση: «Χριστὸς Ἀνέστη!». Ἔχουμε ἔτσι τὴν εὐκαιρία νά συναισθανθοῦμε πόσο ἀφύσικο εἶναι τό νά εἶμαστε θνητοί, καὶ ταυτόχρονα πόσο ἀπίστευτο τό νά γίνουμε κάποτε ἀθάνατοι. Νοιώθουμε πῶς ὁ θάνατος μᾶς χωρίζει τὸν ἕναν ἀπὸ τὸν ἄλλον, μᾶς ἀπομονώνει καὶ μᾶς καταπίνει ἀλόγιστα. Δέν περνᾷ ὅμως ποτέ ἀπὸ τό νοῦ μας, πῶς, ἂν καταφέρναμε νά μασταν πάντοτε ὀργανικά ἐνωμένοι μεταξύ μας, δέν θά μπορούσε νά μᾶς πλησιάσει. Εἶμαστε θνητοὶ ἀκριβῶς ἐπειδὴ ἀπέχουμε καὶ διαφέρουμε ὁ ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλον, πράγμα ἀφύσικο, ἀφοῦ ἀνήκουμε στὴν ἴδια ἀνθρώπινη φύση. Δέν μπορούμε νά ἐπιβληθοῦμε ἐπάνω στὴν φύση αὐτὴ ἀτομικά, θά μπορούσαμε ὅμως νά συναχθοῦμε ὅλοι, ἀπαρτίζοντας τὴν ἐνιαία μας φύση, ἂν βρισκόταν κάποιος νά μᾶς συνάξει.

Αὐτό ἔκανε γιὰ χάρι μας ὁ Χριστὸς. Σύναξε ὀλόκληρη τὴ φύση μας, τὴν ἔκανε νά χωρῆσει μέσα στὴ θεϊκὴ Του Ὑπόσταση καὶ τὴν ἄφησε νά συναντήσῃ τό θάνατο ἔτσι συναγμένη. Τὸ ἀποτελεσμα ἦταν συγκλονιστικό: ὁ θάνατος δέν μπόρεσε νά ἐπιβληθεῖ καὶ νά κυριαρχήσει ἐπάνω στὴ φύση μας, γιατί δέν κατάρφερε νά ἀποσπάσει καὶ νά χωρίσει τίποτα ἀνθρώπινο βγάζοντάς το ἔξω ἀπὸ τὸν θεϊκὸ περίβολο, ὅπου ἦταν συναγμένο. Ὁ Χριστὸς ἀνέστη, γιατί οὔτε τό σῶμα Του οὔτε τὴν ψυχὴ Του μπόρεσε ν ἀπομονώσει ὁ θάνατος, ἀφοῦ δέν κατάρφερε νά τὰ ἀποσπάσει ἀπὸ τὴ καθολικὴ ἐνωσὴ τους μέ τὴ θεότητά Του. Μᾶς ἔδωσε ἔτσι μιὰ ἐγγύηση, ἀξιόπιστη καὶ σπουδαία, πού ἐξασφαλίζει αἰώνια τό

μέλλον μας: ὅτι θά μᾶς συνάξει ὅλους μιὰ μέρα μέσα στόν ἴδιο θεϊκὸ περίβολο, ὅπου ἀθάνατος ἤδη ζεῖ ὁ ἴδιος, γιατί ἐκεῖ πράγματι ἀνήκουμε. Τὸ νόημα τῆς ὑπάρξεώς μας βρίσκεται στό νά εἶμαστε καθολικά συναγμένοι καὶ ἐνωμένοι μαζί Του καὶ μεταξύ μας, γιατί μόνον ἔτσι μπορούμε ἀτελεύτητα νά ὑπάρχουμε. Θέλοντας μάλιστα νά μᾶς προειδεάσει γι αὐτόν τόν προορισμὸ μας, ἔπλασε ἐξαρχῆς τὴ φύση μας κατ'εἰκόνα Του, ὥστε κάποτε νά ταυτισθεῖ μέ τό ἀρχέτυπό της.

Ἄν πράγματι εἶμαστε προορισμένοι γιὰ τέτοια ταυτότητα, μπορούμε ἀπὸ τώρα νά καταλάβουμε πόσο ἀφύσικη εἶναι γιὰ μᾶς κάθε εἶδους διάκριση καὶ διαίρεση πού ἐνδέχεται νά συμβαίνει στὴν ἐνιαία φύση μας. Μποροῦμε νά δοῦμε ἔτσι καθαρὰ γιατί πεθαίνουμε μόνον προσωρινὰ καὶ μόνον σάν ξεμοναχιασμένα ἄτομα πού ἀστόχησαν στὴν διατήρηση τῆς ἀρχέγονης ἐνότητάς τους, καθώς καὶ γιατί προσδοκοῦμε ἀπὸ τὴν ἴδια τὴ φύση μας ν ἀναστηθοῦμε, ὥστε νά ὑπάρξουμε ὀλικά καὶ αἰώνια ἐνωμένοι μ' Ἐκεῖνον πού καταδέχθηκε νά πεθάνει «ἵνα τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ τὰ διεσκοπισμένα συναγάγῃ εἰς ἕν» (Ἰω. 11:52).

Ἐνας μεγάλος Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας, ὁ Ἅγιος Μάξιμος ὁ Ὁμολογητῆς, διακήρυξε εὐθέως πῶς «ὁποῖος μὴ ἦτο στὴν ἀφατὴ δύναμη τῆς Ἀναστάσεως, ἀπόκτησε κιόλας ἐμπειρία τοῦ στόχου πού ἔξ ἀρχῆς εἶχε ὁ Θεὸς δημιουργώντας τό σύμπαν». Λέγοντας ὁ ἕνας στόν ἄλλον «Χριστὸς Ἀνέστη!» μισοῦμεθα ἀπὸ τώρα βαθμιαία στό ἀπόρητο μυστήριό τῆς ἴδιας μας τῆς ὑπάρξεως σάν εἰκόνα μιᾶς πραγματικότητας πού ἔρχεται πάλι ἀνάθεκτα ν ἀφανίσει ὀριστικά τό θάνατο καὶ τὴ θνητότητά μας.

«Χριστὸς Ἀνέστη»,
ἀδελφοί μου ἀγαπημένοι!

Διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης
ὁ Σερβίων καὶ Κοζάνης Ἀμβρόσιος

Ἱερό Ἐπισκοπεῖο Κοζάνης,
Πάσχα 2002

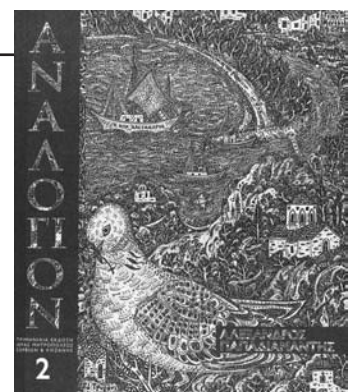
ΛΕΙΜΩΝΑΡΙΟΝ

ΑΝΕΣΤΗ ΧΡΙΣΤΟΣ

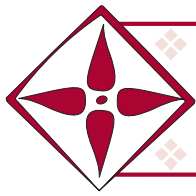
Μὲ τὴν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου ἐκκληρώνεται ἡ θεία Οἰκονομία γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ κόσμου ὀλόκληρου, ὁ ἀνθρώπος ἀγιάζεται ἀπὸ τὴν ἀνθρώπινη φύση τοῦ Θεοῦ, μᾶς ἐλευθερώνει ὁ ἴδιος, κατανικώντας τὸν τύρανο θάνατο, καὶ μᾶς ἐπαναφέρει κοντὰ του μέ τὴ μεσιτεία τοῦ Υἱοῦ, ὁ ὁποῖος ἔδωσε τὸ αἷμα του γιὰ νά μᾶς σώσει πρὸς δόξαν τοῦ Πατρὸς. Ὅσα σκιαγράφησε ὁ Νόμος τὰ ὀλοκληρώνει ὁ Χριστὸς, καταλύοντας τὸ γράμμα καὶ ὀλοκληρώνοντας τὸ πνεῦμα, κι ἐνῶ μ' ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἔπαθε μᾶς δίδαξε τὸ πάθος, μ' ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα δοξάσθηκε μᾶς χαρίζει τὴ δυνατότητα νά δοξασθοῦμε μαζί του. Αὐτὴ εἶναι ἡ μεγάλη ἐορτὴ τοῦ Πάσχα, τῆς ὁποίας καλοῦμαστε νά γίνουμε μέτοχοι. Ὅσο γιὰ τὸ πῶς, ἄς ἀφήσουμε νά μᾶς τὸ πεί ἕνας ἀπὸ τοὺς Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας, ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος: «Ἄλλὰ ἐμπρὸς, ἄς γίνουμε κι ἐμεῖς μέτοχοι τοῦ νόμου, κατὰ τρόπο πνευματικὸ κι ὄχι κατὰ γράμμα, κατὰ τρόπο τέλειο κι ὄχι ἀτελῆ, αἰώνια κι ὄχι προσωρινά. Ἄς κάμουμε πρωτεύουσά μας, ὄχι τὴν κάτω Ἱερουσαλήμ, ἀλλὰ τὴν ἄνω μητρόπολη. Ὅχι ἐκεῖνη ἡ ὁποία τώρα καταπατεῖται ἀπὸ στρατεύματα, ἀλλὰ ἐκεῖνη ἡ ὁποία δοξάζεται ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους. Ἄς θυσιάσωμε, ὄχι μικρὰ μοσχάρια, οὔτε ἀρνιά... ἀλλὰ ἄς προσφέρωμε στὸ Θεὸ θυσία εὐχαριστίας στὸ ἄνω θυσιαστήριο μαζί μὲ τοὺς χοροὺς τῶν ἀγγέλων. Ἄς διασχίσωμε τὸ πρῶτο καταπέτασμα, ἄς προχωρήσωμε στὸ δεύτερο κι ἄς γονατίσωμε στὰ Ἅγια τῶν Ἀγίων. Θὰ πῶ καὶ τὸ πιὸ μεγάλο, ἄς προσφέρωμε τοὺς ἑαυτοὺς μας θυσία στὸ Θεό, ἢ, καλύτερα, ἄς τοῦ προσφέρωμε θυσία κάθε μέρα καὶ μέ κάθε μας κίνηση. Ἄς δεχώμαστε τὰ πάντα χάριν τοῦ Λόγου, ἄς μιμούμαστε μέ τὰ πάθη μας τὸ πάθος του, ἄς τιμοῦμε τὸ αἷμα του μέ τὸ αἷμα μας κι ἄς ἀνεβαίνουμε πρόθυμοι τὸ σταυρό. Τὰ καρφιά εἶναι γλυκὰ ἂν καὶ προκαλοῦν φοβεροὺς πόνους. Διότι τὸ νά ὑποφέρει κανεὶς μαζί μὲ τὸ Χριστὸ καὶ γιὰ τὸ Χριστὸ εἶναι προτιμώτερο ἀπὸ τὸ νά ζεῖ ζωὴ γεμάτη ἀπολαύσεις κοντὰ στοὺς ἄλλους».

Ἀναλόγιο

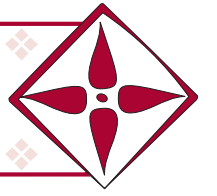
Κυκλοφόρησε λίγο πρὶν τὴν ἐορτὴ τοῦ Πάσχα τὸ δεύτερο τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σερβίων καὶ Κοζάνης «ΑΝΑΛΟΓΙΟΝ», τὸ ὁποῖο «δεξιῶνεται τὸ λιγερὸ κελάηδισμα τῆς μοναχικῆς τρυγόνας ἀπὸ τὴ Σκιαθο, τοῦ Ἀλέξανδρου παπα-Ἀδαμαντίου». Τὸ Ἀναλόγιο, μετὰ τὸ πρῶτο τεῦχος του, μᾶς ἐκπλήττει εὐχάριστα καὶ πάλι, προσφέροντάς μας κείμενα δόκιμων συγγραφέων πού μᾶς βοηθοῦν νά «ἀποκρυπτογραφήσωμε» τὴν ξεχωριστὴ αὐτὴ μορφή, «τὸν ἐκκλησιαστικὸ, τὸν ὀλόκληρο Παπαδιαμάντη, τὴν πνευματικὴς ρίζες καὶ τὰ κριτήριά του». Ἐνῶ «ἡ εἰρμο-

λογικὴ ζωγραφικὴ τοῦ Γ. Με-νεσίδη πού κοσμεῖ ἀντιφωνικὰ τὴ σπουδὴ στὸν Παπαδιαμάντη, πλέκοντας τὴς ξερολιθιὲς μὲ τὰ πορτοπαράθυρα καὶ τὰ κοχύλια τῆς θάλασσας μὲ τὰ πτηνὰ τοῦ οὐρανοῦ, χρωματουργεῖ τὸ ὑφαντὸ ἐνὸς κόσμου κεκρυμμένου στὴν καθαρότητά του».

Ὁ Σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ καὶ ὁ σταυρὸς ὁ δικός μας

Τὸ ἱερώτερο σύμβολο, ἡ σημαία καὶ τὸ λάβαρο τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὁ τίμιος Σταυρὸς. Πολλοὶ ἴσως καυχῶνται γιὰ τὴν καταγωγή τους ἢ τὸ χρῆμα τους ἢ τὴ σοφία τους. Ἀλλὰ γιὰ τοὺς πιστοὺς καύχημα καυχημάτων εἶναι ὁ Σταυρὸς τοῦ Κυρίου.

Εἶναι σύμβολο θυσίας, αὐταπαρνήσης καὶ νίκης. Σύμβολο θυσίας γιατί ἐκεῖ μὲ τὸ τίμιο αἷμα τοῦ θεανθρώπου Σωτήρα ἀποκαταστάθηκε ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸ “ἀρχαῖο κάλλος”. Θυσιάστηκε ὁ Θεάνθρωπος γιὰ νὰ λυτρωθεῖ ὁ ἄνθρωπος. Μᾶς θυμίζει λοιπὸν ὁ Σταυρὸς τὴ θυσία τοῦ Χριστοῦ καὶ τονίζει τὴν ἀξία τῆς ἀθάνατης ψυχῆς μας, ἢ ὅποια ἀξίζει ὅσο δὲν ἀξίζει ὁ κόσμος ὅλος, καθὼς Ἐκεῖνος εἶπε: “Τὶ γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπον ἐάν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ;”

Εἶναι ὕστερα καὶ σύμβολο αὐταπαρνήσεως ὁ Σταυρὸς τοῦ Κυρίου. Τοῦτος ὁ λόγος φαίνεται βαρὺς καὶ δύσκολος γιὰ τοὺς χριστιανοὺς καὶ προκαλεῖ γέλωτα στοὺς ἀπίστους. “Ὅταν σὲ μιὰ ὕλιστική κοινωνία ἰσχύει τὸ ἐπικούριο “φάγωμεν, πῖωμεν, αὔριον γὰρ ἀποθνήσκω-

μεν” ἢ τὸ “ἄρπαξε νὰ φᾶς καὶ κλέψε νᾶχης”, τότε ὁ λόγος γιὰ αὐταπαρνήση στοὺς πιστοὺς φαίνεται βαρὺ φορτίο καὶ στοὺς ἐχθροὺς τοῦ Χριστοῦ ἀφέλεια καὶ μωρία.

“Ὅμως δὲν γίνεται διαφορετικὰ ἢ ζωὴ τοῦ χριστιανοῦ εἶναι σταυρὸς, ἢ σωτηρία εἶναι σταυρὸς. Ἰδρυτὲς ἄλλων θρησκειῶν καὶ εισηγητὲς κοινωνικῶν συστημάτων καὶ ἀρχηγοὶ λαῶν ὑποσχέθηκαν ἀνέσεις, ἀπολαύσεις, τιμὲς καὶ δόξες. Αὐτὸς ποὺ ἀνέβηκε στὸ Σταυρὸ γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου ἀπαίτησε καὶ ἀπὸ τὸν καθένα σταυρό. Κανένας δὲν φτάνει στὴν ἀνάσταση καὶ δὲν σώζεται, ἂν δὲν σηκώσει τὸ σταυρὸ του ποὺ εἶναι ὁ

σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ. Οἱ μαθητὲς τοῦ Χριστοῦ λογαριάζονται ἰσχυροί, πτωχεῖα, ταλαιπωρίες, παραγκωνισμοί, συκοφαντίες, ἀδικίες, ἀρρώστιες, διωγμοὶ καὶ περιπέτειες, αὐτὰ εἶναι ποὺ ἀποτελοῦν

τοὺς σταυροὺς τῶν χριστιανῶν. Αὐτὴ εἶναι ἡ αὐταπαρνήση ποὺ νοιώθουν καὶ ζοῦν οἱ πιστοὶ καὶ ποὺ οἱ ἄλλοι παρὰξευδονται καὶ ἀποροῦν πῶς τὴ βιώνουμε ἐμεῖς.

“Ὅμως αὐτὸ εἶναι τὸ γνῶρισμα τῶν ἀγίων, ἢ ὑπομονὴ καὶ ἢ ἄρση τοῦ σταυροῦ τους.

Μὰ θὰ ἦταν ἀτελής ὁ λόγος μας, ἂν δὲν τονίζαμε πῶς εἶναι καὶ σύμβολο νίκης ὁ Σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ, γιατί μὲ αὐτὸν ὁ Χριστὸς νίκησε καὶ χωρὶς αὐτὸν δὲν θὰ ἀκολουθοῦσε ἡ Ἀνάσταση. Μπορεῖ νὰ ἀποδεσμεύσει καταπληκτικὲς δυνάμεις ἀπὸ τὴ φύση ὁ ἄνθρωπος. Ποτὲ ὅμως δὲν θὰ μπορέσει μόνον αὐτὲς νὰ νικήσει τὸν πόνο, τὴν ἀ-

γωνία, τὸ ἄγχος, τὸν ἔλεγχον τῆς συνείδησης, τὸ θάνατο. Ποτὲ δὲν θὰ μπορέσει νὰ ἄρει τὶς ἀδικίες, νὰ

διαλύσει τὰ μίσση, νὰ ἐξαλείψει τοὺς πολέμους, νὰ διώξει τὴ φαυλότητα. Μόνον δυνάμεις ὑπερφυσικὲς καὶ

παντοδύναμες μποροῦν νὰ λύσουν ὅλα τὰ προβλήματα τῆς ἀνθρώπινης ὑπαρξῆς. Καὶ οἱ δυνάμεις αὐτὲς βγαίνουν ἀπὸ τὸ Σταυρὸ τοῦ Κυρίου. Αὐτὸς θαυματουργεῖ, αὐτὸς καταργεῖ τὴ βία καὶ φέρνει τὴν ἐλευθερία, αὐτὸς νεκρώνει τὰ πάθη, ἐξανθρωπίζει καὶ θεοποιεῖ τὸν ἄνθρωπο. Μόνον μὲ τὸ Σταυρὸ θὰ νικᾶμε ὅλες τὶς ἀντίρροπες ἐσωτερικὲς καὶ ἐξωτερικὲς δυνάμεις τοῦ σκότους. Μ’ αὐτὸν θὰ νικήσουμε τὴν ἀτιμία, τὸ ψέμα, τὰ πάθη. Γιατί ἡ ἀλήθεια, ἡ τιμιότητα, ἡ ἐλευθερία καὶ κάθε ἰδανικὸ περνᾶει ἀπαραίτητα ἀπὸ τὸ Σταυρὸ τοῦ Χριστοῦ καὶ ὕστερα ἀπὸ τὸ σταυρὸ τὸ δικό μας. Μέσα σ’ ἓνα κόσμον διχασμένο καὶ πνευματικὰ τραυματισμένο, ἡ Ἐκκλησία ὑψώνει τὸν Τίμιον Σταυρὸ γιὰ νὰ ὑπενθυμίσει τὴν μανιακὴ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπο, καὶ νὰ μᾶς κάνει νὰ πονεύσουμε, νὰ στερηθοῦμε, νὰ κλάψουμε, νὰ σταυρωθοῦμε ἂν χρειαστεῖ, ὥστε νὰ ἀναστηθοῦμε μαζὶ μὲ μιὰ κοινωνία σωστότερη, ἀνθρωπινότερη, θεϊκότερη.

Αὐτὰ διδάσκει ὁ Σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ καὶ ὁ σταυρὸς ὁ δικός μας...

Κανένας δὲν φτάνει εἰς ἀνάσταση καὶ δὲν σώζεται, ἂν δὲν σηκώσει τὸ σταυρὸ τοῦ ποῦ εἶναι ὁ Σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ.

EN TOIS MYSTHRIOIS

Η ΘΕΙΑ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

π. Δημητρίου Χαρισίου

Τὸ μυστήριο τῆς Θείας Εὐχαριστίας ἐκφράζει καὶ ὑλοποιεῖ τὴν ἀπειρη ἀγάπη τοῦ Θεοῦ γιὰ τὸν ἄνθρωπο καὶ ὀλόκληρη τὴ δημιουργία. Συγκεφαλαιώνει τὰ πάντα, ὅλα ὅσα ἔκανε καὶ κάνει ὁ Θεὸς γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ κόσμου, γιὰ τὴ λύτρωση τοῦ ἀνθρώπου.

Ὁ ἄνθρωπος ἀρνῆθηκε τὸ Θεό. Παρήκουσε, ἀμάτησε, ἐφθάρη καὶ ἀπέθανε. Ἡ ἀπάντηση τοῦ Θεοῦ ἦταν ἄμεση. Δὲν θὰ ἀφήσει τὸν ἄνθρωπο νὰ χαθεῖ. Γι’ αὐτὸ δὲν ἀνέβαλε οὔτε γιὰ μιὰ στιγμή. Μαζὶ μὲ τὴν παρακοή τοῦ ἀνθρώπου φανερώνει καὶ τὸ μυστήριο τῆς θεϊκῆς του οικονομίας. Καὶ αὐτὸ γιατί τὸ τραῦμα ἀπὸ τὴν ἁμαρτία ἦταν τόσο βαθύ, ποὺ ὀδηγοῦσε στὸν αἰώνιο θάνατο. “Ὅ,τι θαυμαστὸ καὶ ἅγιο ἐργάστηκε καὶ ἐργάζεται ὁ Θεὸς γιὰ νὰ ἐλευθερώσει καὶ νὰ σώσει τὸν ἄνθρωπο καὶ νὰ τὸν ἐπαναφέρει ἀπὸ τὸ χωρισμὸ στὴν ἔνωσή του μὲ τὴ θεία φύση καὶ νὰ τὸν ἐγκαταστήσει πάλι στὸ σπῆτι του, στὴ θεία Βασιλεία, αὐτὸ ὀνομάζεται «Θεία Οἰκονομία».

Αὐτὸ τὸ γεγονός τῆς συνεχῆς θεϊκῆς συγκατάθεσης καὶ Οἰκονομίας τὸ ζοῦμε σὲ κάθε Θεία Λειτουργία. Οἱ δὲ ἐνέργειες τοῦ Θεοῦ καὶ Σωτήρα Ἰησοῦ Χριστοῦ, ποὺ μᾶς ἐλευθερώνουν ἀπὸ τὴν ἁμαρτία καὶ τὸ διάβολο καὶ μᾶς σώζουν ἀπὸ τὸν αἰώνιο θάνατο, συγκεφαλαιώνονται στὸ μέγα μυστήριο τῆς Θείας Εὐχαριστίας ποὺ τελεῖται κατὰ τὴ Θεία Λειτουργία.

Προεικονίσεις:

Αὐτὸ τὸ ἱερὸ μυστήριο προτυπώθηκε μὲ συμβολισμοὺς καὶ προφητείες ἀπὸ τὴν παλαιὰ ἐποχή. Γεγονότα καὶ προφητείες τῆς Παλαιᾶς

Διαθήκης ἀναφέρονται στὸ μυστήριο τῆς Θείας Εὐχαριστίας. Ὁ Μελχισεδέκ ποὺ ἦταν ἱερέας τοῦ Θεοῦ προσφέρει ἄρτο καὶ οἶνο (Γεν. 18’ 18). Σημειώνει δὲ ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός: «Ὁ Μελχισεδέκ τοῦ ἀληθινοῦ ἀρχιερέως Χριστοῦ τύπος ἦν καὶ εἰκόνημα». Καὶ ἡ προσφορά του ἐκεῖνη ἦταν μιὰ προφητικὴ μίμηση τῆς προσφορᾶς τοῦ Χριστοῦ. Ἐπίσης τὸ μάννα, τὰ ὀρτύκια, καθὼς καὶ νερὸ ποὺ ἀνέβλυσε ἀπὸ τὸ βράχο εἶναι συμβολικὲς πραγματικότητες. Προτυπώνουν τὸ πραγματικὸ δῶρο ποὺ πηγάζει ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸ Θεὸ, τὸν ἀληθινὸ ἄρτο ποὺ κατέβηκε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ.

Τὸ σημαντικότερο ὅμως γεγονός, ποὺ προτυπώνει καὶ προεικονίζει τὸ μυστήριο τῆς Θείας Εὐχαριστίας, εἶναι τὸ Ἰουδαϊκὸ Πάσχα. Ἡ ἑορτὴ αὐτὴ ἦταν γιὰ τὸν περιούσιο λαὸ μιὰ διαρκῆς ἀνάμνηση καὶ μιὰ διαρκῆς εὐχαριστία πρὸς τὸν Θεὸ γιὰ τὸ πέρασμά τους ἀπὸ τὴ δουλεία στὴν ἐλευθερία. Ἡ θυσία τοῦ ἀμνοῦ κατὰ τὴν ἑορτὴ τοῦ Πάσχα τῶν Ἑβραίων προτύπωνε καὶ παρίστανε τὴ θυσία τοῦ ἀμώμου ἀμνοῦ, τοῦ Ἰοῦ τοῦ Θεοῦ. Θὰ τολμούσαμε νὰ ποῦμε ἀκόμα πῶς καὶ αὐτὴ ἡ θυσία τοῦ Ἰσαάκ (Γεν. Κβ’ 1-13), καθὼς καὶ ἡ θυσία τοῦ προφήτη (Ἡλία Γ’ Βασιλειῶν ιη’ 17-40), ἀλλὰ καὶ τὸ ὄραμα τοῦ προφήτη Ἡσαΐα (στ’ 1-7) εἶναι ἀποκαλυπτικὲς προεικονίσεις τῆς Θείας Εὐχαριστίας.

Ὅλες αὐτὲς οἱ προεικονίσεις γίνονται πραγματικότητα στὸ πρόσωπο τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς μὲ τὴν σάρκα του καὶ τὸ αἷμα του τὰ ὅποια προσφέρει «εἰς

βρωσιν καὶ πόσιν», γιὰ νὰ ζήσουμε ἀληθινὰ καὶ αἰώνια.

Σύστασις τοῦ Μυστηρίου:

Μετὰ τὶς προεικονίσεις καὶ τὶς προφητείες, ἔρχεται ἡ ἱερὴ στιγμή τῆς συστάσεως τοῦ πανιέρου καὶ φρικτοῦ καὶ παναγίου μυστηρίου τῆς Θείας Εὐχαριστίας ἀπ’ αὐτὸν τὸν ἴδιο τὸν Κύριο.

Τὸ βράδυ τῆς Μεγάλης Πέμπτης, παραμονὴ τοῦ λυτρωτικοῦ του πάθους, ὁ Κύριος μὲ τοὺς μαθητὲς του βρισκεται στὸ μέγα ἀνώγειο, στὴν Ἱερουσαλήμ. Τελεῖται τὸ Μυστικὸ Δεῖπνο, τὸ τελευταῖο δεῖπνο τοῦ Ἰησοῦ καὶ τῶν μαθητῶν του πρὸ τοῦ πάθους. Κατὰ τὴ διάρκεια αὐτοῦ τοῦ Κυριακοῦ Δείπνου συνιστᾶται τὸ μέγα καὶ ἱερὸ μυστήριο.

Τέσσερα ἱερά κείμενα τῆς Καινῆς Διαθήκης ἀφηγοῦνται τὴ σύσταση. Τὸ πρῶτο κείμενο εἶναι τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ματθαίου (κστ’ 26-25). Τὸ δεύτερο εἶναι τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου (ιδ’ 22-25). Τὸ τρίτο εἶναι τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ (κβ’ 15-20), καὶ τὸ τέταρτο μᾶς τὸ διασώζει ὁ ἀπόστολος Παῦλος στὴν Α’ πρὸς Κορινθίους Ἐπιστολή του, (ια’ 23-26). Καὶ τὰ τέσσερα μᾶς παρουσιάζουν μιὰ πλήρη εἰκόνα τῆς συστάσεως, δηλαδὴ τῆς παραδόσεως τῶν καθ’ ἡμᾶς φρικτῶν καὶ παναγράντων μυστηρίων. Δίνει στὸν ἄρτο καὶ στὸν οἶνο τὴ σημασία τῆς νέας πραγματικότητος τοῦ Σώματός του καὶ τοῦ Αἵματός του. Δὲν τὰ ἐπεξηγεῖ, οὔτε τὰ ἐρμηνεύει, ἀλλὰ τὰ μεταμορφώνει, τὰ μεταβάλλει. Ἡ θεϊκὴ του παντοδύναμη χάρις καὶ εὐλογία καθορίζει: «αὐτὸ εἶναι τὸ Σῶμα μου, αὐτὸ εἶναι τὸ Αἷμα μου». Ἐδῶ δὲν διδάσκει παραβο-

ΛΕΙΜΩΝΑΡΙΟΝ

Διευθυντής
ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης
Σερβίων καὶ Κοζάνης
κ.κ. Ἀμβρόσιος

Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ
π. Χρῆστος Ζαχαράκης
Ζήσης Μπέλλος
Παναγιώτης Καραγιάννης
Παναγιώτης Βολάκης

Διεύθυνση
«ΛΕΙΜΩΝΑΡΙΟΝ»,
Ἰερά Μητρόπολις Σερβίων & Κοζάνης
Χαρ. Μεγδάνη 6, 501 00 ΚΟΖΑΝΗ
Τηλ.: 0461-036 050, 0461-034 949,
fax: 0461-040 026
Internet: www.imsk.gr
e-mail: imsk@imsk.gr καὶ imsk@otenet.gr

Δωρεές, χορηγίες, συνδρομές
Ἰ. Μ. Σερβίων καὶ Κοζάνης

ΕΚΤΥΠΩΣΗ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ «ΜΕΛΙΣΣΑ»
ΑΣΠΡΟΒΑΛΤΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
Τηλ.: 0397 023 313, fax: 0397 021754

ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΛΥΤΑΡΧΙΑ ΣΤΗΝ ΑΙΡΕΣΗ

Ο εμελιώδης γνώρισμα τῆς Ἐκκλησίας ὡς Σώματος Χριστοῦ εἶναι ἡ ἐνότητα. Ὅπως σ' ἓνα ζωντανὸ ἀνθρώπινο σῶμα δὲν μπορούμε νὰ διανοηθοῦμε τὰ μέλη του ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὸ κυρίως σῶμα, ἢ νὰ ἀντιμάχονται μεταξύ τους, κατὰ παρόμοιο τρόπο, καὶ πολλὸ περισσότερο, δὲν μπορούμε νὰ σκεφθοῦμε ὅτι τὸ Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι διαιρεμένο. Γιὰ τὸ σημεῖο αὐτὸ εἶναι ἐξαιρετικὰ διαφωτιστικοὶ οἱ λόγοι τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ποὺ γράφει γιὰ τὴν Ἐκκλησία στοὺς Ἐφεσίους: «*Ἐν σῶμα καὶ ἐν Πνεύμα καθὼς καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ὑμῶν· Εἰς Κύριος, μία Πίστις, ἐν βάπτισμα, εἰς Θεὸς καὶ Πατὴρ πάντων καὶ ἐπὶ πάντων καὶ διὰ πάντων καὶ ἐν πᾶσιν ἡμῖν*» (Ἐφ. 4,4-6).

Μὲ ἄλλα λόγια, σύμφωνα με τὴν ἀποκάλυψη τοῦ Θεοῦ, ποὺ μᾶς παραδίδει ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ἡ ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας δὲν εἶναι ἀπλῶς ἓνα ἀνθρώπινο κατόρθωμα, ἀλλ' ἓνα ἐξαίρετο θεῖο δῶρο. Κι αὐτὸ φαίνεται ὀλοκάθαρα ἀπὸ τοὺς βασικοὺς παράγοντες, ποὺ ὁ ἀπόστολος τοῦ Θεοῦ παραθέτει ὡς συντελεστὲς γιὰ τὴν ἐπίτευξη τῆς ἐνότητας: Τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, στὸ ὁποῖο εἴμαστε μέλη, τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, ποὺ χαρίζει τὸν σύνδεσμο τῆς εἰρήνης ἀνάμεσα στὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας, ἡ αἰώνια Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, στὴν ὁποία εἴμαστε καλεσμένοι, τὸ βάπτισμα, με τὸ ὁποῖο εἰσαχθήκαμε στὴν Ἐκκλησία, καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς Πατὴρ, ποὺ εἶναι ἡ ἀρχὴ τῶν πάντων. Σ' αὐτὰ στηρίζεται ἡ ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας. Τὸ δικὸ μας χρέος, τὸ χρέος τῶν πιστῶν, δὲν εἶναι νὰ δημιουργήσουμε τὴν ἐνότητα, ἀλλὰ νὰ τὴν διατηρήσουμε, ὅπως πάλι σημειώνει ὁ ἀπόστολος: «*σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν*

ἐνότητα τῆς πίστεως ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης» (Ἐφ. 4,3).

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος μᾶς ὑποδεικνύει καὶ τὸν τρόπο, με τὸν ὁποῖο μπορούμε νὰ διατηρήσουμε τὴν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας: με τὸ νὰ καταφύγουμε στὴ θεία βοήθεια. Αὐτὸ σημαίνει ὁ λόγος του, «*ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης*». Ἡ εἰρήνη εἶναι καρπὸς τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ὅπως μᾶς τὸ λέγει πάλι ὁ ἴδιος, «*ὁ δὲ καρπὸς τοῦ Πνεύματος ἐστὶν ἀγάπη, χαρὰ, εἰρήνη...*» (Γαλ. 5,22). Ἐπομένως, γιὰ νὰ συντελέσουμε στὴν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας καὶ νὰ τὴν διατηρήσουμε, δὲν μπορούμε παρὰ νὰ ἀφήσουμε τὸν ἑαυτὸ μας ἀνοιχτὸ στὴ χάρι τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ποὺ θὰ μᾶς χαρίσει τὸν σύνδεσμο τῆς εἰρήνης, ὥστε μ' αὐτὸν νὰ οἰκοδομηθῇ ἡ ἐνότητα.

Ἐδῶ ἀκριβῶς εὐρίσκεται τὸ καιρὸ σημεῖο, ποὺ διαφοροποιεῖ τοὺς αἵρετικούς. Αὐτοὶ ξεχωροῦν ὅτι ἡ ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας εἶναι δῶρο τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν λογαριάζουν ὡς κατόρθωμα τῶν μελῶν τῆς. Αὐτὸ ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα νὰ ἐπιστρατεύουν τὶς ἀνθρώπινες δυνάμεις, δηλαδὴ τὴν λογικὴ, τὴν εὐφυΐα, τὴν ψυχολογία, τὴν ἀνθρώπινη ἰσχὺ, τὸ χρῆμα, τὴν διπλωματία, γιὰ νὰ τὴν ἐπιβάλλουν ἐξωτερικὰ, κατ' ἀπομίμηση τῶν δυναστῶν τοῦ κόσμου.

Σύμφωνα, λοιπόν, με τὰ πρότυπα τοῦ κόσμου, ἡ ἐνότητα μπορεῖ νὰ ἐπιτευχθῇ με δύο κυρίως τρόπους: εἴτε με τὴ θέληση καὶ συμφωνία ὄλων τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας, εἴτε με τὴν ἀπολυταρχικὴ ἐπιβολὴ μιᾶς πανίσχυρης κεντρικῆς ἐξουσίας. Ὅποτε ἔχουμε στὸ σύνολο τῶν αἱρέσεων δύο κυρίως ὁμάδες συστημάτων: τὴν ὁμάδα τῶν δημοκρατικῶν καὶ τὴν ὁμάδα τῶν ἀπολυταρχικῶν συστημάτων.

Γιὰ τὴν περίπτωση τῶν ἀπολυταρχικῶν συστημάτων στὶς αἱρέσεις

κλασικὸ παράδειγμα ἀποτελεῖ ὁ Παπισμὸς καὶ εἶναι πολὺ ἐνδιαφέρουσα στὸ σημεῖο αὐτὸ ἡ ἱστορικὴ του ἐξέλιξη.

Ὅταν τὸ 586 μ. Χ. οἱ βάρβαροι Λομβαρδοὶ μετακινήθηκαν ἀπὸ τὸν βορρᾶ πρὸς τὴν Ἰταλία, ἡ αὐτοκρατορικὴ πρωτεύουσα Ραβέννα ἀποκόπηκε ἀπὸ τὴ Ρώμη. Τότε ὁ πάππας ἔγινε ὑπεύθυνος γιὰ τὴν στρατιωτικὴ ἄμυνα καὶ τὴν πολιτικὴ διοίκηση τῆς σημαντικῆς αὐτῆς πόλης. Στὴν οὐσία ὁ πάππας ἔγινε τότε ἓνας ἄρχοντας με κοσμικὲς ἐξουσίες, τὶς ὁποῖες δὲν θέλησε ποτὲ νὰ ἐγκαταλείψῃ, ἀλλὰ τὶς κληροδότησε σ' ὅλους τοὺς μέχρι σήμερα διαδόχους του. Λησμονώντας τοὺς λόγους τοῦ Χριστοῦ, «*ἀπόδοτε οὖν τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ*» (Μθ. 22,21), καὶ ὅτι «*ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἐστὶν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου*» (Ἰω. 18,36), ὑπέκυψε στὶς ἐμπαθεῖς ἀνθρώπινες ἐπιθυμίες καὶ ἐπέλεξε νὰ εἶναι κεφαλὴ τόσο τῆς Ἐκκλησίας ὅσο καὶ τοῦ κράτους.

Σὲ τελικὴ ἀνάλυση αἰτία τῆς αἵρετικῆς αὐτῆς πτώσεως εἶναι ὁ ἐωσφορικὸς ἐγωϊσμὸς, ποὺ γέννησε τὴν ὀλιγοπιστία ὅτι ἡ Ἐκκλησία δὲν μπορεῖ νὰ κυβερνηθῇ σωστὰ με τὸν τρόπο ποὺ παρέδωκε ὁ ἴδιος ὁ Χριστός. Ὑπερίσχυσε ἔτσι ἡ πίστη ὅτι αὐτὸ μπορεῖ νὰ γίνῃ, ἐὰν ἡ Ἐκκλησία μετατραπῇ σὲ ἓνα εἶδος κράτους με πανίσχυρη κεντρικὴ ἐξουσία, κατὰ τὰ πρότυπα τῶν μεγάλων κυρίαρχων κοσμικῶν κρατῶν. Αὐτὴ ἡ λανθασμένη θεμελιώδης ἀντίληψη πολλῶν Δυτικῶν ὁδήγησε ἀρχικὰ στὴν διεκδίκηση τοῦ πρωτείου καὶ ἀργότερα στὴν θεσμοθέτηση τοῦ ἀλαθῆτου τοῦ πάπα καὶ τὴ δημιουργία τοῦ κοσμικοῦ κράτους τοῦ Βατικανοῦ.

Ὅλες αὐτὲς οἱ κινήσεις τοῦ Παπισμοῦ φανερώνουν ἀπὸ μόνες τους, ἀπὸ τὰ ὀνόματα, τὴ δομὴ καὶ τὸ περιε-

χόμενό τους, τὸν αὐταρχικὸ καὶ τὸν ἀπολυταρχικὸ χαρακτήρα, ποὺ προσλαμβάνει ἡ αἵρεση. Πρωτεῖο καὶ ἀλάθητο στὸν πάπα, χωρὶς πραγματικὰ ἐρεῖσματα στὴ γραπτὴ καὶ βιωματικὴ Παράδοση τῆς μιᾶς, ἁγίας, καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, σημαίνει προσπάθεια αὐταρχικῆς ἐπιβολῆς τῆς ἀνθρώπινης θελήσεως συγκεκριμένων προσώπων. Κι αὐτὸ εἶναι ἡ αἵρεση ἢ προσωπικὴ ἐπιλογή, ἢ ἀντίθετη πρὸς τὴν Παράδοση τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ ἐπιμονὴ τοῦ Παπισμοῦ τόσο στὸ πρωτεῖο, ὅσο καὶ στὸ ἀλάθητο τοῦ πάπα, φανερώνει τὴν ἀγωνιώδη προσπάθεια τῶν αἵρετικῶν νὰ βροῦν λύση στὸ ἐπιτακτικὸ πρόβλημα τῆς ἐνότητας. Καὶ ἐπειδὴ ἀπορρίπτουν ἐκείνη ποὺ ἀποκάλυψε ὁ Θεὸς καὶ ἐφήρμοσε ἡ ἁγία τοῦ Ἐκκλησία, ἐφευρίσκουν αὐταρχικὰ μορφώματα, ποὺ ὑποβαθμίζουν τὴν καθοδηγητικὴ παρουσία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Στὴν πραγματικὴ ἀκλόνητο τὸ θέλημα τοῦ Διαβόλου, ὁ ὁποῖος ἀσχεῖ τὴν πιὸ ἀπολυταρχικὴ ἐξουσία σὲ ὅσους τὸν ὑπακοῦν. Ὅλους αὐτοὺς, ὁμως, τοὺς ἐλέγχει ἀδιάκοπα ἡ θεόπνευστη προτροπὴ τοῦ ἀποστόλου Πέτρου: «*Νὰ ποιμαίνετε τὸ ποίμνιο τοῦ Θεοῦ, ποὺ εἶναι στὴ δικαιοδοσία σας, ὅχι ἀναγκαστικὰ ἀλλὰ ἐκούσια, ὅχι με αἰσχροκέρδεια ἀλλὰ με προθυμία καὶ ζῆλο, ὅχι ὡς δυνάστες στὶς ἐπισκοπές, ποὺ σᾶς κληρόθηκαν, ἀλλὰ παρέχοντας οἱ ἴδιοι πρότυπα τοὺς ἑαυτοὺς σας γιὰ τὸ ποίμνιο*» (Α' Πέ 5,2-3).

Καὶ βέβαια ἡ «ἐνότητα» ποὺ κατορθώνουν οἱ αἵρετικοὶ με τὸν αὐταρχισμὸ καὶ τὴν ἀπολυταρχία δὲν ἔχει καμμία σχέση με «τὴν ἐνότητα τῆς Πίστεως καὶ τῆς γνώσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ» (Ἐφ. 4,13), ὅπως τὴν ἀντιλαμβάνεται θεόπνευστα ὁ ἀπόστολος Παῦλος.

➔ λικὰ, ἀλλὰ προΐσταται στὸ μοναδικὸ αὐτὸ καὶ ἱερὸ Δεῖπνο ὅπου εὐχαριστεῖ, ἀγιάζει, εὐλογεῖ καὶ μεταβάλλει τὸ ψωμὶ καὶ τὸ κρασί στὸ πανάγιο, πανάχραντο καὶ ζωοποιὸ Σῶμα του καὶ Αἷμα του. Αὐτὸ ποὺ περιλαμβάνει τὴν σάρκωσή του, τὸν λυτρωτικὸ θάνατό του, ὁ ὁποῖος διὰ τῆς Ἀναστάσεώς του ὁδηγεῖ στὴν ἐσχατολογικὴ ζωὴ.

Ἡ μεγάλη αὐτὴ πραγματικὴ θὰ προσφέρει σ' ὅλους τοὺς πιστοὺς μαθητὲς του ὄλων τῶν αἰώνων τὸ τέλειο Πάσχα καὶ τὸ καινούργιο ψωμὶ καὶ κρασί τῆς ζωῆς, αὐτὴ τὴ θεία Βασιλεία. «*Ἐπιθυμία ἐπεθύμησα τοῦτο τὸ Πάσχα φαγεῖν μεθ' ὑμῶν πρὸ τοῦ με παθεῖν*» (Ακ κβ' 15) καὶ «*Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ πῶ ἐκ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ὅταν αὐτὸ πῖνω καινὸν ἐν τῇ Βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ*» (Μκ ιδ' 25).

«Στὸ ἐξῆς οἱ μαθηταὶ του καὶ οἱ μαθηταὶ τῶν μαθητῶν του, ἡ Ἐκκλησία του καὶ οἱ πιστοὶ ὄλων τῶν αἰώνων παίρνουν τὴν εὐλογία, τὴ χάρι καὶ τὴν ἐντολὴ νὰ τελοῦν αὐτὸ τὸ ἱερὸ μυστήριον, ὡς τὸ μυστήριον τῶν μυστηρίων. Θὰ ἐπαναλαμβάνουν τὰ ἱδρυτικὰ του λόγια. Θὰ τὸ τελοῦν εἰς ἀνάμνησίν του καὶ θὰ κοινωνοῦν τοῦ Σώματος του καὶ τοῦ Αἵματος του γιὰ νὰ συμμετέχουν στὴ ζωὴ του, καὶ νὰ λαμβάνουν «*ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ ζωὴν αἰώνιον*».

Ἡ μεταβολὴ τοῦ ἄρτου καὶ οἴνου σὲ Σῶμα καὶ Αἷμα Χριστοῦ εἶναι πραγματικὴ καὶ ἀντικειμενικὴ. Ἐδῶ δὲν ὑπάρχει οὔτε ἀλληγορία οὔτε εἰκονισμὸς. Ὑπάρχει ταυτότης τοῦ σώματος τοῦ Κυρίου καὶ τοῦ ἡγιασμένου ἄρτου, ὅπως ἐπίσης ταυτότης τοῦ αἵματος τοῦ Κυρίου καὶ τοῦ ἡγιασμένου οἴνου καὶ ποτηρίου. Ἡ μεταβολὴ αὐτὴ εἶναι ἄρρητος, θαυματουργικὴ, ὑπερφυσικὴ. Πραγματοποιεῖται με τὴν ἐνέργεια καὶ τὴν χάρι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Οἱ φυσικὲς μᾶς αἰσθήσεις δὲν τὴν συλλαμβάνουν. Τὰ σάρκινα μάτια μᾶς δὲν τὴν βλέπουν. Ἡ πίστη μᾶς ὁμως ποὺ βλέπει τὰ μὴ βλεπόμενα καὶ ἡ πνευματικὴ μᾶς ἐν χάριτι ὑπεραίσθησις ποὺ ἀντιλαμβάνεται καὶ βιώνει τὰ ὑπερφυσικὰ καὶ αἰώνια, βλέπει, ζῆ καὶ γεύεται αὐτὸν τὸν ἴδιο τὸν Κύριο ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστό, ὁ ὁποῖος εἶναι ὅλος καὶ πλήρης στὸ εὐχαριστιακὸ Σῶμα καὶ Αἷμα του.

Ὁ ἄρτος καὶ ὁ οἶνος τῆς Θείας Εὐχαριστίας δὲν εἶναι αὐτὸ τὸ ὁποῖο φαίνεται ἐξωτερικῶς, ἀλλὰ Σῶμα καὶ Αἷμα Χριστοῦ. Λέγει ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Νύσσης: «*Ὁ ἄρτος ἀγιάζεται διὰ λόγου Θεοῦ καὶ ἐντεύξεως, εὐθὺς πρὸς τὸ σῶμα τοῦ Λόγου μεταποιούμενος*», δηλαδὴ ὁ ἄρτος ἀγιάζεται με τὸ λόγος τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν προσευχὴ, ἀμέσως δὲ μεταβάλλεται σὲ σῶμα τοῦ Θεοῦ –Λόγου.

Μετὰ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασή

του ὁ Κύριος, ἐμφανίζεται καὶ ἀποκαλύπτεται στοὺς μαθητὲς του καὶ κατὰ τὴν διάρκεια διαφόρων δεΐπνων. Στὰ κοινὰ αὐτὰ δεΐπνα ὁ Χριστὸς ἀναφέρεται εὐθέως στὴν εὐχαριστιακὴ κλάση καὶ βρώση τοῦ ἄρτου. Οἱ ἱεροὶ εὐαγγελιστὲς Λουκᾶς καὶ Ἰωάννης μᾶς διέσωσαν δύο συγκεκριμένους περιπτώσεις δεΐπνων. Σ' αὐτὲς ὁ Ἄναστας Κύριος προβαίνει στὴν εὐλογία καὶ στὴν κλάση τοῦ ἄρτου. Πρόκειται γιὰ τὴν περίπτωση ἐκείνη ὅπου, ὅπως γράφει ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς, ὁ Ἄναστας Χριστὸς πορεύεται πρὸς Ἐμμαοὺς με δύο μαθητὰς του, τὸν Κλεόπα καὶ ἓναν ἄλλο ποὺ δὲν ἀναφέρεται τὸ ὄνομά του (Λκ. Κδ' 13-32). Ἡ δευτέρη περίπτωση εἶναι ἡ θαυμαστὴ ἀλιεία στὶς ὄχθες τῆς Τιβεριάδος (Ἰω. Κα' 1-14), τὴν ὁποία μᾶς ἀφηγεῖται ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης. Καὶ στὶς δύο αὐτὲς περιπτώσεις ὁ Κύριος πραγματοποιεῖ τὴν κλάση τοῦ ἄρτου, ἀναφέρεται στὸ εὐχαριστιακὸ μυστήριον καὶ καθοδηγεῖ τὴν λατρευτικὴ ἀντίληψη καὶ διάθεση τῶν μαθητῶν πρὸς τὸ μυστήριον τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου.

Στὰ δεΐπνα αὐτὰ, ἡ παρουσία τοῦ Ἄναστημένου Κυρίου ὁδηγεῖ στὴν ἀνάμνηση ἐκείνων τῶν δεΐπνων κατὰ τὰ ὅποια ἀναμνηστικὸ πρὸ τοῦ πάθους του, ἰδιαίτερα ὁμως στὸ μεγάλο καὶ Μυστικὸ ἐκεῖνο Δεῖπνο τῆς Θείας Εὐχαριστίας, τῆς Μεγάλης Πέ-

μπτης τὸ βράδυ. Αὐτὸ τὸ μέγα Μυστήριον, αὐτὴ τὴν εὐχαριστιακὴ θεία λατρεία παρέλαβαν ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Χριστὸ οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι καὶ ἐν συνεχείᾳ ἡ Ἐκκλησία.

Στὴν Ἐκκλησία, ὅλοι μαζί, «*πλήρεις Πνεύματος Ἁγίου*», προσκαρτεροῦν «*τῇ διδασχῇ τῶν Ἀποστόλων καὶ τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου καὶ ταῖς προσευχαῖς*» (Πρόξ. β' 42). Τὸ ἱερὸ κείμενο τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων σημειώνει στὴν συνέχεια καὶ γιὰ καθημερινὴ εὐχαριστιακὴ σύναξη. «*Καθ' ἡμέραν τε προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἱερῷ, κλῶντες τι κατ' οἶκον ἄρτον, μετελαμβάνον τροφῆς ἐν ἀγαλλιάσει καὶ ἀφελότῃ καρδίας, αἰνοῦντες τὸν Θεὸν καὶ ἔχοντες χάριν πρὸς ὅλον τὸν λαόν*» (β', 46-47).

Κάθε Εὐχαριστιακὴ σύναξη εἶναι ἡ Σύναξη ὀλόκληρου τοῦ Χριστοῦ. Μετὰ τὴν σάρκωσή Του ὁ Χριστὸς «*ἐκκλησίας σάρκα ἀνέλαβε*», καὶ «*ἦρθε στὸ δικὸ της σπίτι καὶ τὴν βρῆκε λερωμένη, γυμνή, βουτηγμένη μέσα στὰ αἵματα, καὶ τὴν ἔλουσε, τὴν ἔθρεψε, τὴν ἔντυσε ἱμάτιον ποὺ ὁμοίό του δὲν γίνεται νὰ βρεῖς. Αὐτὸς ὁ ἴδιος ἔγινε στολὴ τῆς καὶ τὴν πῆρε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὴν ὁδηγεῖ στὰ ὕψη», ἐκεῖ ὅπου ἱεουργεῖται ἡ οὐράνια Λειτουργία (Ἰω. Δαμασκηνός, Μ.52, 429-55,63).*

ΕΓΚΛΗΜΑ ΚΑΙ ΤΙΜΩΡΙΑ Ντοστογιέφσκι

Μετάφραση

Ἀλέξανδρου Παπαδιαμάντη

Ο ΡΑΣΚΟΛΝΙΚΩΦ διήλθεν εἰς τὸ νοσοκομεῖον ὅλον τὸ τέλος τῆς Τεσσαρακοστῆς καὶ τὴν ἑβδομάδα τοῦ Πάσχα. Ἀναλαβὼν τὴν ὑγίειαν, ἀνεπόλησε τὰ ὄνειρα τὰ ὁποῖα ἐπεφοίτων κατὰ τὸν πυρετὸν εἰς τὴν κεφαλὴν του. Τῷ ἐφαίνετο τότε ὅτι ἔβλεπε τὸν κόσμον ὅλον μαστιζόμενον ὑπὸ φοβερᾶς καὶ πρωτοφανοῦς ἐπιδημίας, ἣτις ἐλθοῦσα ἐκ τοῦ βάρους τῆς Ἀσίας, μετεδόθη εἰς τὴν Εὐρώπην. Ὅλοι ἐμελλον νὰ θερισθῶσι, πλὴν μικροῦ ἀριθμοῦ προνομιοῦχων. Ἐντομα νέου εἶδους, μικροσκοπικὰ ὄντα, εἰσέδυσον εἰς τὰ σώματα τῶν ἀνθρώπων. Ἀλλὰ τὰ ὄντα ταῦτα ἦσαν πνεύματα, πεπρoικισμένα μὲ νοῦν καὶ θέλησιν. Οἱ προσβαλλόμενοι ὑπ' αὐτῶν ἀνθρωποὶ καθίσταντο εἰς τὴν στιγμήν παράφρονες καὶ μανιώδεις. Ἐν τούτοις, παράδοξον πρᾶγμα, οὐδέποτε ἀνθρώποι ἐπίστευσαν ἑαυτοὺς τόσον φρονίμους, τόσον ἀσφαλῶς κατέχοντας τὴν ἀλήθειαν, ὅσον ἐπίστευον ὅτι ἦσαν οἱ δυστυχεῖς ἐκεῖνοι. Οὐδέποτε εἶχον πλείονα πεποίτησιν εἰς τὸ ἀλάνθαστον τῆς κρίσεώς των, εἰς τὸ ἐδραῖον τῶν ἐπιστημονικῶν συμπερασμάτων των καὶ τῶν ἠθικῶν ἀρχῶν των. Πόλεις, χῶραι, λαοὶ ὀλόκληροι προσεβάλλοντο ὑπὸ τοῦ δεινοῦ τούτου καὶ ἔχανον τὰς φρένας. Ὅλοι ἦσαν ἐν παροξυσμῷ καὶ ἀνίκανοὶ νὰ ἐννοήσωσιν ἀλλήλους. Πᾶς τις ἐνόμιζεν ὅτι κατέχει μόνος τὴν ἀλήθειαν, καὶ βλέπων τοὺς ὁμοίους του, τοὺς ᾤκτιρεν, ἀπηλπίζετο, ἔτυπτε τὸ στῆθος, ὠδύρετο, καὶ ἔσχιζε τὰς χεῖρας. Δὲν ἠδύναντο νὰ συνεννοηθῶσι περὶ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ

κακοῦ, δὲν εἴξευραν ποῖον νὰ καταδικάσωσι καὶ ποῖον ν' ἀθωώσωσιν. Ἐφόνευον ὁ εἷς τὸν ἄλλον ὑπὸ ὀργῆς καὶ λύσσης. Συνήρχοντο ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὅπως ἀποτελέσωσι μεγάλους στρατούς, ἀλλ' ἄμα ἀρξάμενης τῆς ἐκστρατείας διχόνοια εἰσέπιπτεν ἀποτόμως εἰς τὰ στίφη ταῦτα, αἱ τάξεις διελύοντο, οἱ μαχηταὶ ἐφώρμων κατ' ἀλλήλων, ἐσφάζοντο καὶ κατετρώγοντο. Εἰς τὰς πόλεις ὁ κῶδων τοῦ κινδύνου ἐστήμαιε πανημέριος, φόβος καὶ τρόμος ἐπέπεσε τῇ κτίσει, ἀλλὰ πόθεν καὶ διατὶ ἐσημαίνεται ὁ κίνδυνος; οὐδεὶς ἐγίνωσκε καὶ ὁ κόσμος ὅλος διετέλει ἐν ταραχῇ. Ἐγκατέλειπον τὰ κοινότερα ἐπαγγέλματα, διότι ἕκαστος ἐπρότεινε τὰς ἰδέας του, τὰς μεταρρυθμίσεις του καὶ δὲν ἠδύναντο νὰ συμφωνήσωσιν· ἡ γεωργία εἶχεν ἐγκαταλειφθῆ. Ἐνθεν κἀκέθην οἱ ἀνθρώποι συνήρχοντο εἰς ὁμάδας, συνανοῦντο πρὸς τινα κοινὴν πρᾶξιν, ὠρκίζοντο νὰ μὴ χωρισθῶσιν, ἀλλὰ μετὰ μίαν στιγμήν ἐλησμόνον συνθήκας καὶ ὄρκια, ἤρχιζον νὰ ἐγκαλῶσιν ἀλλήλους, νὰ μάχωνται, νὰ φονεύωνται. Οἱ ἐμπρησμοὶ, οἱ λιμοὶ συνεπλήρουν τὴν θλιβερὴν εἰκόνα. Ἀνθρώποι καὶ πράγματα, ὅλα ἐφθείροντο. Ἡ μᾶστιξ ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐξέτεινε τὰς καταστροφὰς τῆς. Ἐν ὄλῳ τῷ κόσμῳ ἠδύναντο νὰ σωθῶσιν ἀγνοοί τινες ἀνθρώποι προωρισμένοι ν' ἀναπλάσωσι τὸ ἀνθρώπινον γένος, ν' ἀναζωπυρήσωσι τὸν κόσμον καὶ νὰ καθάρωσι τὴν γῆν· ἀλλ' οὐδεὶς οὐδαμοῦ ἔβλεπε τοὺς ἀνθρώπους τούτους, οὐδεὶς ἤκουε τοὺς λόγους καὶ τὴν φωνὴν αὐτῶν.

ΛΟΓΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ

ΑΓΙΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ

Ἀναστάσεως ἡμέρα καὶ ἡ χαρὰ ὀλοφάνερη. Ἄς λαμπροφροεθοῦμε σὲ τούτη τὴν πανήγυρην καὶ ἄς ἀγκαλιάσωμε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο. Ἄς ποῦμε ἀδελφούς μας κι' ἐκεῖνους ποὺ μᾶς μισοῦνε κι' ὄχι μονάχα ὄσους ἀπὸ ἀγάπη κάνουνε ἢ πάθανε κάποιον πρᾶγμα. Μὲ τὴν Ἀνάστασιν ἄς δώσουμε συγχώρεση σὲ ὅλους γιὰ ὅλα...

Χθὲς σταυρονώμουνα μὲ τὸν Χριστὸ, σήμερα δοξάζομαι μαζί του. Χθὲς θαδόμενα μ' Αὐτόν, σήμερα σηκώνομαι μαζί του. Ἄλλ' ἄς καρποφορήσωμε γιὰ Ἐκεῖνον ποὺ ἔπαθε καὶ ἀναστήθηκε γιὰ μᾶς. Ἴσως νομίσετε πὼς λέγω γιὰ χρυσάφι ἢ ἀσήμι ἢ μεταξωτὰ ἢ ἀκριβὰ πετράδια, γιὰ ὕλη χωματένια ποὺ θγαίνει ἀπὸ τὴ γῆ καὶ μένει πάνω στὴ γῆ, ποὺ τὸ μεγάλο μερικὸ ἀπὸ ταῦτα τῶχονε πάντα οἱ κακοὶ οἱ δοῦλοι τοῦ κοσμοκράτορα διαδόλου. Ἄς καρποφορήσωμε τοὺς ἴδιους τοὺς ἑαυτούς μας, ποὺ εἴμαστε στὸν Θεὸ ἀκριβότατο κι' ἀγαπητότατο ἀπόχτημα. Ἄς ἀπο-

δόσωμε στὴν εἰκόνα τὸ κατ' εἰκόνα, ἄς καταλάβομε τὴ θεία μας ἀξία, ἄς τιμήσωμε τὸ ἀρχέτυπο, ἄς νοιώσωμε τὴ δύναμιν τοῦ μυστηρίου, δηλαδὴ γιὰ ποιὸν ὁ Χριστὸς πέθανε.

Ἄς γίνομε καθὼς ὁ Χριστὸς, γιὰ τὴν κι' ὁ Χριστὸς ἐγίνε καθὼς ἐμεῖς· ἄς γίνομε θεοὶ γι' Αὐτόν, ἐπειδὴ κι' Ἐκεῖνος ἐγίνε γιὰ μᾶς ἀνθρώπος. Φτώχεψε γιὰ νὰ πλουτήσωμε ἐμεῖς μὲ τὴ φτώχεια του· πῆρε εἰδὴ σκλάβου γιὰ ν' ἀπολαύσωμε ἐμεῖς τὴν ἐλευθερίαν· κατέθηκε γιὰ νὰ σηκωθοῦμε· δοκίμασε τὸν πειρασμό, γιὰ νὰ νικήσωμε· ἀτιμάσθηκε γιὰ νὰ δοξάσει· πέθανε γιὰ νὰ σώσει· ἀνέθηκε γιὰ νὰ τραδῆξει κοντὰ του ἐκεῖνους ποὺ εἶχανε γαρμενισθεῖ καὶ κοιτότανε χάμου γιὰ τὴν ἁμαρτία. Ὅλα ἄς τὰ δώσει κανένας, ὅλα ἄς τὰ καρποφορήσει γιὰ Ἐκεῖνον ποὺ ἔδωσε τὸν ἑαυτό του λύτρο καὶ ἀντάλλαγμα γιὰ μᾶς. Καὶ τὸ πιὸ ἀκριβὸ ποὺ θὰ δώσωμε εἶναι ὁ ἑαυτός μας σὰν καταλάβομε τὸ μυστήριον, κάνοντας γι' Αὐτόν ὅτι ἔκανε Ἐκεῖνος γιὰ μᾶς.

ΓΙΑ ΜΙΑ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΣΕΒΑΣΜΟ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Πάσχου Μητλιάγκα, Νομάρχη Κοζάνης

Τὰ τελευταία χρόνια στὸ Νομὸ Κοζάνης, στὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ καὶ σ' ὀλόκληρο τὸν κόσμον, μᾶς ἀπασχολοῦν ὅλο καὶ περισσότερο θέματα ποὺ ἔχουν ἀμεση σχέση μὲ τὸ περιβάλλον. Τὸ περιβάλλον ὡς ἔννοια ἀντιμετωπίσθηκε μὲ τὴν πρέπουσα σοβαρότητα, μόνον τὴν τελευταία δεκαετία, μετὰ ἀπὸ τὴν ἔντονη πίεση τῶν κοινωνικῶν κινήματων καὶ τῶν παγκόσμιων περιβαλλοντικῶν ὀργανώσεων, ποὺ ἀφύπνισαν τὴν συνείδηση τῶν πολιτῶν καὶ προσπάθησαν νὰ ἐπιβάλλουν ὡς νέο μοντέλο ἀνάπτυξης, τὴν συμπίεση ἀνάμεσα στὴν ἐπίτευξη κοινωνικῶν καὶ οικονομικῶν στόχων καὶ τὴν προστασία τοῦ περιβάλλοντος.

Εἶναι δεδομένο ὅτι τὸ πρόβλημα τῆς ρύπανσης τοῦ περιβάλλοντος ἄρχισε ἀπὸ αἰῶνες, ἀλλὰ ἡ μεγαλύτερη καὶ ταχύτερα αὐξανόμενη ρύπανση ἄρχισε νὰ καταγράφεται τὰ τελευταία πενήντα χρόνια, ὅπου ἡ ἀνθρωπότητα ἐξάντλησε μεγάλο μέρος τῶν φυσικῶν τῆς πόρων, ρύπανε τὴν ἀτμόσφαιρα, τὸ ἔδαφος καὶ τὸ νερό.

Ἄν ὁμως ὁ προηγούμενος 20ὸς αἰῶνας τῆς ἀνάπτυξης καὶ τῆς οικονομικῆς μεγέθυνσης ὀρισμένων κρατῶν, εἶναι δέβαιο ὅτι στὸν 21ο αἰῶνα ποὺ διανύουμε, ὁ περιβαλλοντικὸς ἔλεγχος καὶ προστασία θὰ γίνε τὸ ὑπ' ἀριθμὸν ἕνα ζήτημα. Ἡ βαρὺτητα τῶν περιβαλλοντικῶν προβλημάτων τίθεται στὴν προτεραιότητα τῶν λαῶν. Ζητήματα ὅπως ἡ διαχείριση τῶν τοξικῶν καὶ πυρηνικῶν ἀποβλήτων, ἡ ρύπανση τοῦ ἀέρα, τῶν νερῶν, τῶν ἐδαφῶν καὶ οἱ κλιματικὲς ἀλλαγές βάζουν τὴς Κυβερνήσεις ὅλων τῶν χωρῶν, ἰδιαίτερα ὁμως τῶν ἀναπτυγμένων μπροστὰ σὲ νέες ἀποφάσεις. Ὁ Παγκόσμιος πληθυσμὸς αὐξάνεται ὑπέρμετρα (5,5 δις) σήμερα, ἡ παγκόσμια οικονομία πολλαπλασιάζεται ἀνισομερῶς καὶ ὁ ἀνθρώπος συνειδητοποιεῖ γιὰ πρώτη φορὰ τὸ ρόλο του ὡς ἐκπροσώπου τοῦ πλανήτη. Ἐπιμᾶται ὅτι τὸ 40% περίπου τῆς ἐπιφάνειας τῆς γῆς ἔχει μεταλλαχθεῖ ἀπὸ τὸν ἀνθρώπο, ἡ δὲ μείωση τῆς βιοποικι-

λότητος ἀναγορεύεται σὲ μείζον γιὰ τὴν ἐποχὴ μας πρόβλημα.

Χρειαζέται ἕνα νέο σύγχρονο νομοθετικὸ πλαίσιο, διεθνὲς πλέον, λόγω τῆς διασυνοριακότητος καὶ παγκοσμιοτήτος τῶν προβλημάτων γιὰ τὴν ἐπίλυση καὶ τὸν στρατηγικὸ σχεδιασμὸ τῶν περιβαλλοντικῶν προβλημάτων. Παράλληλα μὲ τὴν νομοθεσία, πρέπει νὰ εἶναι καὶ ἡ ἐνημέρωση καὶ ἡ εὐαισθησία τῶν πολιτῶν. Νὰ ἀναπτυχθοῦν οἱ ἀνανεώσιμες πηγὲς ἐνέργειας, ποὺ βασικὸ τους πλεονέκτημα, ἐκτὸς τοῦ ὅτι χρησιμοποιοῦν ἀνανεώσιμους φυσικοὺς πόρους, στὸ σύνολό τους χαρακτηρίζονται ἀπὸ μηδαμινὴ ἢ καὶ καθόλου ἐπιδάρυνση τοῦ περιβάλλοντος.

Ὁ Νομὸς Κοζάνης ὡς μία περιοχή μὲ ἰδιαιτέρα περιβαλλοντικὰ προβλήματα ἴδρουσε τὸ Κέντρο Περιβάλλοντος γιὰ νὰ ἀντιμετωπίσει τὰ ὀξυμένα προβλήματα ποὺ προέρχονται ἀπὸ τὴν ἐξορμητικὴ δραστηριότητα τοῦ λυγνίτη καὶ τὴ συνεπακόλουθη καύση του.

Τὸ Κέντρο αὐτὸ ἀποτελεῖ τὴν ἀναγκαῖα πολιτικὴ ἀπάντηση ποὺ ἐπιβάλλει ἡ Νομαρχικὴ Αὐτοδιοίκηση Κοζάνης γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῶν πολυσύνθετων περιβαλλοντικῶν προβλημάτων τοῦ Νομοῦ.

Σήμερα ποὺ οἱ συνθήκες ἀλλάζουν καὶ ὅλοι μιλάμε γιὰ μιὰ «νέα» μορφή Ἀνάπτυξης, μὲ σεβασμὸ στὸν ἀνθρώπο καὶ στὸ περιβάλλον ἀπαιτεῖται περισσότερο ἀπὸ ποτὲ, ἡ σύγκλιση τῶν περιβαλλοντικῶν καὶ τῶν οικονομικῶν στόχων, ποὺ δὲν θὰ ὑποθηκεύουν τὴς προοπτικὲς ἀνάπτυξης καὶ ἐπιβίωσης τῶν ἐπόμενων γενεῶν.

Ἡ συνειδητοποίηση τῆς μέγιστης ὑπευθυνότητος τὴν ὁποία ἔχουμε ἀπέναντι στὴς ἐπερχόμενες γενεὲς γιὰ τὴν πορεία τοῦ Νομοῦ Κοζάνης στὴ νέα ἐποχὴ, καθὼς καὶ τῆς χώρας μας, ἀλλὰ καὶ τοῦ πλανήτη, νομίζω ὅτι πρέπει νὰ δώσουν στὸν ἀνθρώπο, στὸν πολίτη τὴν προοπτικὴ ἀναγέννησης, μὲσω μιᾶς προοδευτικῆς δημιουργίας ἐνὸς οἰκολογικοῦ πολιτισμοῦ σὲ ὅλον τὸν κόσμον. Μιὰ πρόκληση καὶ μιὰ ἐπιδα ταυτόχρονα.

ΛΟΓΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΤΑΦΗΝ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

ΑΓΙΟΥ ΕΠΙΦΑΝΙΟΥ

Ἐδυσεν ὁ Θεὸς, ὁ ἥλιος ὑποκάτω τῆς γῆς, καὶ σκότος ὀλονύκτιο τοῖς Ἰουδαίοις ἐποίησε. Τὴν σήμερον σωτηρία καὶ ἐλευθερία στὸν κόσμον γίνεται, εἰς ὅσον ἠμπορεῖ νὰ φανεῖ καὶ δὲν ἠμπορεῖ νὰ κοιταχθεῖ. Διπλὴ τὴν σήμερον εἶναι ἡ παρουσία τοῦ Δεσπότου, διπλὴ εἶναι ἡ οἰκονομία, δηλαδὴ ἡ χρηστὴ καὶ καλὴ διακυβέρνηση, διπλὴ ἡ φιλανθρωπία, δηλαδὴ ἡ φιλία καὶ ἡ ἀγάπη στοὺς ἀνθρώπους. Διπλὴ ἡ κατάβαση ἀντάμα καὶ ἡ συγκατάβαση. Δύο λογίων εἶναι ἡ ἐπίσκεψη καὶ προμήθεια πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, ἡ μία ἀπὸ τὸν οὐρανὸ στὴ γῆ, ἡ ἄλλη ἀπὸ τὴ γῆ ἀποκρὰν στὴ γῆ. Ὁ Θεὸς ἐρχεται σιμὰ καὶ οἱ θύρες τοῦ Ἄδη ἀνοίγονται. Ἐκεῖνοι, ὅπου ἀπὸ τὸν αἰῶνα

κοιμᾶσθε, εὐφραίνεσθε. Ἐκεῖνοι, ὅπου στὸ σκότος καὶ στή σκιά τοῦ θανάτου κάθεσθε, δεχθεῖτε τὸ μέγα φῶς. Ὁ Δεσπότης καὶ αὐθέντης ἀντάμα μὲ τοὺς δουλευτάδες, ὁ Θεὸς καὶ Κύριος ἀντάμα μὲ τοὺς νεκροὺς, ἡ ζωὴ μὲ τοὺς θνητοὺς, ὁ ἀπταιστος μὲ τοὺς πταιστας. Τὸ φῶς, ὅπου ποτὲ δὲν βασιλεύει, καὶ δύνει, ἀντάμα μ' ἐκεῖνους, ὅπου κατοικοῦν στὸ σκοτάδι. Ὁ ἐλευθερωτὴς μὲ τοὺς σκλαβωμένους. Ἐκεῖνος, ὅπου βρίσκεται παραπάνω ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς, ἀντάμα μ' ἐκεῖνους, ὅπου κατοικοῦν στὰ κατώτατα μέρη συναναστρεφεται. Ὁ Χριστὸς ἀπάνω στὴ γῆ κι' ἐμεῖς ἐπιστεῦσαμε· ὁ ἴδιος, καὶ ὅπου ἐφάνη, στοὺς ἀποθαμένους ὑπάγει. Ἄς ὑπάγωμε κι' ἐμεῖς μ' Αὐτόν.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ ΕΠΙ ΤΩ ΑΓΙΩ ΠΑΣΧΑ

ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ,
ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΧΑΡΙΝ, ΕΙΡΗΝΗΝ ΚΑΙ ΕΛΕΟΣ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΕΝΔΟΞΩΣ ΑΝΑΣΤΑΝΤΟΣ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ

Χριστός Ἀνέστη!

Με αὐτὸν τὸν χαρμόσυνον χαιρετισμὸν, τὸν ὁποῖον ἀπευθύνομεν πρὸς ἀλλήλους, ὑποδεχόμεθα, ἀδελφοί και τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά, τὴν ἐορτὴν τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Συμμετέχομεν και πάλιν ἐφέτος εἰς τὴν πανήγυριν τῆς Ἀναστάσεως και μέσω αὐτῆς και ἐνεκα αὐτῆς ζῶμεν τὴν ὑπέρβασιν τοῦ θανάτου και πάσης θλίψεως.

Προσκυνοῦμεν και εὐχαριστοῦμεν τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν, τὸν Ἀναστάνα ἐκ νεκρῶν, διότι καταξιώνει ἡμᾶς τοὺς ὀρθοδόξως σεβομένους και τιμῶντας Αὐτὸν νὰ δλέπωμεν τὰ θαυμάσια τοῦ Θεοῦ, νὰ καθιστάμεθα δέκται τοῦ ὑπερφυστοῦ φωτὸς τῆς ἀναστάσεώς Του, τοῦ ὀδηγοῦντος ἡμᾶς εἰς νέαν ζωὴν, και νὰ αισθανώμεθα τὴν νέαν αὐτὴν ζωὴν σφριγῶσαν εἰς τὰς καρδίας μας και νικῶσαν τὰς πολλὰς και μεγάλας θλίψεις τοῦ παρόντος βίου.

Ἐπὶ τῆς πέτρας τῆς πίστεως εἰς τὴν τοῦ Κυρίου και εἰς τὴν ἡμετέραν ἀνάστασιν ἀταλαντεῦτως ἰστάμενοι, συμπάλλομεν εὐφροσύνως μετὰ τοῦ ὕμνωδοῦ και ὕμνοῦμεν Πάσχα τὸ ἱερὸν και πανσεβάσιμον. Τὸ φανερὸν και ἐόρτιον Πάσχα, ἀλλὰ και τὸ μυστικόν, τὸ συντελούμενον εἰς τὰ βάθη τῶν καρδιῶν μας και μεταγίγινον εἰς τὸ πνεῦμα ἡμῶν τὴν ζωὴν τοῦ Ἀναστάνα Χριστοῦ και τὴν ἀναφαίρετον χαρὰν τῆς αἰωνίου ἐν Χριστῷ ζωῆς.

Εὐφραίνώμεθα κατὰ πάντα, ἀπολαμβάνοντες σῶματι και πνεύματι

τὰς δωρεὰς τοῦ ἀγαπῶντος ἡμᾶς Ἰησοῦ Χριστοῦ, και εὐχόμεθα ὀλοκαρδίως νὰ γίνουμ ἡμετεροι τῆς ἀναστάσεως ταύτης χαρᾶς και εὐφροσύνης πάντες οἱ ταλαιπωρούμενοι ὑπὸ ποικίλων θλίψεων και κακουχιῶν συνάνθρωποι ἡμῶν και ἰδία οἱ μὴ γνωρίζοντες ἀκόμη τὴν χαρὰν τῆς Ἀναστάσεως και τὴν πρὸς ἡμᾶς και αὐτοὺς ἀγάπην τοῦ Ἀναστάνα Χριστοῦ. Διότι ἡ πίστις εἰς τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ και ἡ μετοχὴ εἰς αὐτὴν ἀμβλύνει πάντα πόνον, προσφέρει ἐλπίδα, νικά τὸν φόβον τοῦ θανάτου και χαρίζεται αἰσιοδοξίαν και χαρὰν.

Δὲν ἀγνοοῦμεν τὸν ἀνθρώπινον πόνον, τὴν ἀδικίαν, τοὺς κατατρεγμούς, τὰς ἀσθενείας, τὴν πτωχείαν, τὰς στερησεις. Δὲν ζῶμεν ἐκτὸς τῆς θλιβερᾶς παγκοσμίου καταστάσεως. Συσταυρούμεθα τῷ Χριστῷ και συμπάσχομεν μετὰ πάντων τῶν ἀδικουμένων και ταλαιπωρουμένων συνανθρώπων μας. Ἀλλὰ γνωρίζομεν ὅτι ὄλων αὐτῶν θεραπευτὴς ὑπάρχει ὁ Ἀναστάς Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ὁ παθὼν και σταυρωθεὶς ὑπὲρ ἡμῶν, ὁ ὅστις και ἐχαρίσατο ἡμῖν τὴν κατὰ τοῦ θανάτου νίκη, τὴν τῶν θλίψεων ὑπέρβασιν, τῆς ἀνεκκαλήτου χαρᾶς τὴν προσδοκίαν, τῆς αἰωνίου ζωῆς τὴν ἀδιάψευστον ὑπόσχεσιν.

Ἡ ἐορτὴ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ εἶναι δι' ἡμᾶς σταθμὸς χαρᾶς ἐντὸς τοῦ πελάγους τῶν θλίψεων τοῦ κόσμου. Σταθμὸς ἀνεφοδιασμοῦ δι' ἐλπίδος και ἐξοπλισμοῦ διὰ πνευματικῆς ἀντοχῆς και ἰσχύος πρὸς αἰσιόδοξον ἀντιμετώπισιν ὄλων

τῶν δυσχερειῶν τῆς συγχρόνου ζωῆς. Ἐξ αὐτῆς ἀντλοῦμεν θάρρος, συμφῶνως πρὸς τὸν λόγον τοῦ Κυρίου «θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον», διότι ἡ Ἀνάστασις εἶναι μεγαλύτερα νίκη κατὰ τῆς δυνάμεως τοῦ κακοῦ εἰς τὸν καλὸν λίαν κόσμον, τὸν ὁποῖον ἐδημιούργησεν ὁ ἀγαθότατος Θεὸς δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους. Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ μᾶς ὑπενθυμίζει ὅτι ἔχομεν διὰ τῆς χάριτος Αὐτοῦ τὴν δυνατότητα και τὸ καθήκον νὰ ἀνιστάμεθα και ἡμεῖς ἀπὸ κάθε πτώσιν εἰς τὴν ἀμαρτίαν, τὴν ἀπογοήτευσιν και τὴν ἀπαισιοδοξίαν και νὰ προσδλέπωμεν εἰς Αὐτὸν και τὴν Ἐκκλησίαν Του ἵνα λαμβάνωμεν Θεῖαν Χάριν και βοήθειαν εἰς πᾶσαν δυσκολίαν τῆς ζωῆς.

Θαρσεῖτε, λοιπόν, και ὑμεῖς, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά, και εἰρηνεύετε και χαρῆτε τὴν πασχάλιον πανήγυριν, διότι ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ εἶναι και ἰδικὴ μας ἀνάστασις και ἡ ἐπὶ τοῦ κακοῦ νίκη τοῦ Χριστοῦ δύναται νὰ γίνῃ διὰ τῆς χάριτός Του και τοῦ ἀγῶνος μας και ἰδικῆ μας νίκη κατὰ παντὸς κακοῦ και πόνου και πένθους.

Τοῦτο και εὐχόμεθα ὀλοκαρδίως εἰς ὄλους ὑμᾶς, ἐπὶ τοὺς ὁποίους και ἐπικαλούμεθα τὴν χάριν και τὴν εἰρήνην και τὴν δύναμιν τοῦ Ἀναστάνα Χριστοῦ. Καὶ καλοῦμεν πάντας ὅπως και κατὰ τὸ παρὸν Πάσχα ἐπαναλάβωμεν τὸν χαιρετισμὸν τῆς νίκης τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ παντὸς κακοῦ:
Χριστός Ἀνέστη!

Ἄγιον Πάσχα 2002

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως

διάπυρος πρὸς Χριστὸν Ἀναστάνα εὐχέτης πάντων ὑμῶν

ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ ΜΑΡΚΟΣ

Καραγιάννη Παναγιώτου, θεολόγου

Εσυγγραφέας τοῦ δευτέρου, στὸν Κανὸνα τῆς Καινῆς Διαθήκης, Εὐαγγελίου εἶναι ὁ ἔνδοξος Ἀπόστολος και Εὐαγγελιστὴς Μάρκος. Δὲν ἀνήκει στὴ χορεία τῶν δώδεκα μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ. Ἐχει ὅμως δῶματα ἀπὸ τῆ ζωῆς και τῆ διδασκαλία Του. Εἶναι ἀνεπιβόσ τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα, τοῦ συνοδοιπόρου τοῦ Ἀποστόλου Παύλου στὴν Ἀποστολικὴ περιοδεία και ἀκολουθεῖ τὸν Ἀπόστολο Πέτρο μέχρι τὴ Ρώμη. Ἡ Ρώμη ἄλλωστε εἶναι και ὁ τόπος συγγραφῆς τοῦ Εὐαγγελίου του. Σ' αὐτὸ καταγράφει τὴν ἀλήθεια τῆς Ἐκκλησίας γιὰ τὸ Σωτῆρα Χριστὸ, τὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ. «Ἀρχὴ τοῦ Εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ», γράφει στὸν πρῶτο στίχο τοῦ Εὐαγγελίου του.

Τὸ Εὐαγγέλιό του δὲν προϋποθέτει ἀναγνώστες πού γνωρίζουν Π. Διαθήκη. Μᾶλλον ἀπευθύνεται σὲ χριστιανούς πού προέρχονται ἀπὸ τὸν ἐθνικὸν κόσμον, ἐκτὸς Παλαιστίνης. Παρουσιάζει τὸν Ἰησοῦ μάρτυρα τῆς ἀλήθειας, ν' ἀγωνίζεται μόνος, νὰ πεθαίνει μόνος, ἐγκατελειμμένος ἀπ' ὄλους. Τονίζει ὅτι οἱ χριστιανοὶ δὲν μποροῦν νὰ ἔχουν διαφορετικὴ ζωὴ ἀπ' αὐτὴ τοῦ Δασκάλου και θέλει νὰ ἐνισχύσει τὸ φρόνημα τῶν ἀγωνιστῶν τῆς πίστεως, ἀφοῦ ἤδη ἔχουν ξεσπάσει οἱ διωγμοί.

Ὁ Εὐαγγελιστὴς Μάρκος φέρνει ἀκόμη τὸ χαρμόσυνο μήνυμα τῆς σωτηρίας στοὺς εἰδωλολάτρες τῆς Αἰγύπτου, τῆς Λιβύης, τῆς Πενταπόλεως. Οἱ Αἰγύπτιοι πού τὴν ἐποχὴ τοῦ Μουσῆ δυθίζονται στὴ θάλασσα, τώρα μετὰ τὸ εὐαγγελικὸ κήρυγμα, τὴ θαυματουργ-

γικὴ δύναμη και τὴν παρουσία τοῦ πάνσοφου και θεόπνευστου Εὐαγγελιστῆ Μάρκου ἀνεκλύονται ἀπὸ τὴ θάλασσα τῆς πλάνης και καταστρέφοντας τὰ χειροποίητα εἰδῶλα ὀδηγοῦνται στὴν ἀλήθεια τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ», ὅπως ψάλλει χαρακτηριστικὰ ἡ Ἐκκλησία μας. Ἔτσι ὁ Μάρκος ἀναδεικνύεται ἰδρυτῆς, προστάτης και πρῶτος Ἐπίσκοπος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀλεξάνδρειας.

Οἱ εἰδωλολάτρες ὥστόσο δὲν ἀνέχονται τὴν αὐξηση τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πιστῶν. Συλλαμβάνουν τὸ Μάρκο, τὸν δένουν με σχοινιά και τὸν σέρνουν πάνω στις πέτρες. Ὁδηγεῖται στὴ φυλακὴ, ὅπου ὁ Χριστὸς τοῦ φανερώνει τὴν μέλουσα οὐράνια δόξα. Τὰ ἴδια βασανιστήρια ἐπαναλαμβάνονται μία ἡμέρα μετὰ τὴ φυλάκισή του και ὁ μακαριστὸς Ἀπόστολος παραδίδει τὸ πνεῦμα του στὸ Θεό. Ἡ Ἐκκλησία μας τιμᾷ τὴ μνήμη τοῦ Ἀγίου, ἐνδόξου Ἀποστόλου και Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου στις 25 Ἀπριλίου.

ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΝΑΞΑΡΙ

Η ΟΣΙΑ ΜΑΡΙΑ Η ΑΙΓΥΠΤΙΑ

Ἡ ἀμαρτωλὴ ζωὴ και ἡ θαυμαστὴ ἄσκησις τῆς ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας, τῆς ὁποίας ἡ Ἐκκλησία ἐπιτελεῖ τὴ μνήμη τὴν 1 Ἀπριλίου, πάντα μᾶς διδάσκουν πολλὰ και μάλιστα στὴν ἐποχὴ μας, πού οἱ ἄνθρωποι, κυνηγώντας χωρὶς φραγμούς τὴν εὐτυχία, ἔχουν ριχθῆ «ἀπηληγότες» σὲ κάθε εἶδους ὕλικη και σαρκική ἀπόλαυση. Ἐκεῖνο πού μένει πάντα μετὰ ἀπὸ τέτοια ἱκανοποίηση τῶν παθῶν εἶναι ἡ πικρία και ἡ μεταμέλεια - ἓνα ἄδυσμα και ἓνα κενὸ μέσα στὸν ἄνθρωπο. Χαρὰ σὲ κείνους πού και ὅταν φθάνουν στὸ κατώτατο σκαλοπάτι τοῦ κακοῦ, δὲν πέφτουν σὲ ἀπόγνωση, μὰ μετὰ τὴ δέβαιη ἐλπίδα τῆς σωτηρίας παίρνουν τὸν δρόμον τοῦ γυρισμοῦ. Κάποιο σημεῖο πάντα δειχνεῖ τὴν κλήσιν τοῦ Θεοῦ σὲ μετάνοια: «ἤψατο γὰρ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς καρδίας μου λόγος σωτηρίας», γράφει ὁ ἅγιος Σωφρόνιος Ἱεροσολύμων γιὰ τὴν ὁσία Μαρία. Καὶ τότε «ὄπου ἐπλεόνασεν ἡ ἀμαρτία ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις».

Μικρὸς Συναξαριστής,

† Ἐπισκόπον Διονυσίου Α. Ψαριανοῦ

«...Ὅταν ἄκουσε ὁ Ζωσιμᾶς, ὅτι ἀνέφερε και χωρία ἀπὸ τὴν Ἁγία Γραφή και ἀπὸ τὸ Μουσῆ και ἀπὸ τὸν Ἰὼβ και ἀπὸ τὸ βιβλίον τῶν Ψαλμῶν, τὴ ρώτησε: - Μήπως, κυρία μου, διάβασες τοὺς Ψαλμοὺς ἢ ἄλλα βιβλία; Ὅταν ἄκουσε ἡ ὁσία τοῦτο, χαμογέλασε κάπως και λέει στὸ γέροντα: - Πίστεψέ με ἄνθρωπε, ὅτι δὲν εἶδα ἄλλον ἄνθρωπο ἀπὸ τότε πού πέρασα τὸν Ἰορδάνη, παρὰ μόνο σήμερα τὸ πρόσωπό σου, ἀλλὰ οὔτε κάποιο θηρίο ἢ ἄλλο ζῶο συνάντησα ἀπὸ τότε πού ἦρθα σὲ αὐτὴ τὴν ἐρημο. λοιπὸν γράμματα ποτὲ δὲν ἔμαθα, ἀλλὰ οὔτε ἄκουσα κανένα νὰ ψάλλει ἢ νὰ διαβάσει. Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ὅμως, πού εἶναι ζωντανὸς και δραστηκός, αὐτὸς διδάσκει τὴ γνώση στὸν ἄνθρωπο...».

Σωφρόνιος Ἱεροσολύμων,

Βίος Ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας

ΑΠΟ ΤΟ ΛΕΙΜΩΝΑΡΙΟ

Κάποιοι γέροντας διέμενε στὴ Λαύρα τῶν Πυργίων. Οἱ πρεσβύτεροι αὐτῆς τῆς Λαύρας και οἱ ὑπόλοιποι ἀδελφοί, ἐπειδὴ εἶχε κοιμηθεῖ ὁ ἡγούμενός τους, θέλησαν νὰ τὸν κάνουν ἡγούμενον, ἐπειδὴ ἦταν μεγάλος στὴν ἀρετὴ και εὐάρεστος στὸ Θεό. Ὁ γέροντας τοὺς παρακαλοῦσε και τοὺς ἔλεγε:

— Συγχωρῆστε με, πατέρες, και ἀφήστε με νὰ κλάψω τις ἀμαρτίες μου. Γιατὶ ἐγὼ δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ φροντίσω ψυχῆς. Αὐτὸ εἶναι ἔργο τῶν μεγάλων πατέρων, αὐτῶν πού ἐφθασαν στὸ ὕψος ἀσκήσεως τοῦ Ἀββᾶ Ἀντωνίου και τῶν ἄλλων.

Κάθε μέρα λοιπὸν δὲν τὸν ἄφηναν οἱ ἀδελφοὶ και τὸν παρακαλοῦσαν, ἀλλὰ δὲν πειθόταν. Ὅταν ὅμως εἶδε νὰ πιέζεται φορτικὰ ἀπ' αὐτοὺς, λέει σ' ὄλους:

— Ἀφήστε με τρεῖς μέρες νὰ προσευχηθῶ και θὰ κάνω ὅ,τι θέλει ὁ Θεός.

Ἦταν ἡμέρα Παρασκευῆ. Τὴν Κυριακὴ τὸ πρῶτο ἀναπαύθηκε

ΟΙ ΠΡΟΦΗΤΕΣ ΤΗΣ Π.Δ.

Ο ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΟΩΓΗ

Μετά τὸν προφήτη Ἀμὼς χρονολογικῶς ἔχουμε τὸν προφήτη Ὡσηέ, ὁ ὁποῖος ἔζησε καὶ ἔδρασε στὸ Ἰσραήλ περὶ τὰ ἔτη 750-725 π. Χ.

Ἡ κοινωνική, ἠθική καὶ κοινωνική κατάσταση τοῦ κράτους εἶναι ἡ ἴδια, ὅπως καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴ τοῦ Ἀμὼς. Ἐνῶ ὁμῶς ὁ Ἀμὼς θίγει κυρίως τὴν ἠθική καὶ κοινωνική κατάσταση, ὁ προφήτης Ὡσηέ θίγει κυρίως τὴν θρησκευτική κατάσταση, τὸν θρησκευτικὸ συγκρητισμὸ καὶ τὴν τελουμένη ὀργιαστικὴ λατρεία.

Γιὰ νὰ νοήσουμε τὴν ὄλη διδασκαλία τοῦ Ὡσηέ πρέπει νὰ ἔχουμε ὑπ' ὄψιν τὸ οἰκογενειακὸ του συμβάν ποὺ ἐπέδρασε πολὺ σ' αὐτὸν καὶ στὴ διαμόρφωση τῆς διδασκαλίας του. Πραγματικὰ, τὸ συμβάν αὐτὸ εἶναι ἐρμηνευτικὸ «κλειδί» γιὰ τὴν κατανόηση τοῦ βιβλίου τοῦ προφήτου.

Ὁ Ὡσηέ νυμφεύθηκε μιὰ γυναίκα, τὴ Γόμερ. Ἡ γυναίκα αὐτὴ, καλὴ στὴν ἀρχή, ἄρχισε ἔπειτα νὰ ἐρωτοτροπεῖ μετ' ἄλλον ἄνδρα. Ὁ Ὡσηέ τὴν ἀνεχόταν στὴν ἀρχὴ μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ διορθωθεῖ, ἀλλὰ ἐπειδὴ αὐτὴ συνέχιζε τὴν ἀνήθικη διαγωγὴ της, γι' αὐτὸ καὶ αὐτὸς ἀναγκάστηκε νὰ τὴν διώξει ἀπὸ τὸ σπίτι του. Ἐπειδὴ ὁμῶς τὴν ἀγαποῦσε, πάλι, μετὰ ἀπὸ μερικὸ καιρὸ, ποὺ φαίνεται ὅτι ἡ Γόμερ θὰ ἔδειξε μετάνοια, ὁ Ὡσηέ τὴν πῆρε σπίτι του καὶ ζοῦσε μετ' αὐτὴν ἁρμονικὰ.

Τὸ προσωπικὸ του αὐτὸ συμβάν ὁ Ὡσηέ, ἐπειδὴ ἦταν προφήτης, τὸ ἐρμήνευσε προφητικὰ καὶ εἶδε σ' αὐτὸ τὴν σχέση τοῦ Θεοῦ μετ' Ἰσραηλ. Δηλαδή: Ὅπως ὁ Ὡσηέ ἀπ' ὅλες τὶς γυναίκες ἀγάπησε μιὰ, τὴν Γόμερ, καὶ συνῆψε μ' αὐτὴν διαθήκη γάμου, ἔτσι καὶ ὁ Θεὸς ἀπ' ὅλα τὰ ἔθνη ἀγάπησε ἰδιαίτερα ἓνα, τὸν Ἰσραήλ, καὶ συνῆψε μ' αὐτὸν ἱερὴ διαθήκη στὸ ὄρος Σινᾶ. Ὅπως πάλι ἡ Γόμερ ἦταν στὴν ἀρχὴ πιστὴ στὸν Ὡσηέ, ἔτσι καὶ ὁ Ἰσραήλ στὴν ἀρχὴ, κατὰ τὴ διαμονή του στὴν ἔρημο, ἦταν πιστὸς καὶ ὑπάκουος στὸν Γιαχβὲ Θεὸ του. Ἀλλὰ ὅπως ἀργότερα ἡ Γόμερ συνῆψε σχέση μετ' ἄλλον ἄνδρα, ἔτσι καὶ ὁ Ἰσραήλ, ὅταν εἰσῆλθε στὴν γῆ Χαναάν, ἐρωτοτρόπησε μετ' ἄλλους θεοὺς, τοὺς θεοὺς τῶν Χαναναίων. Ὁ Θεός, ἐπειδὴ εἶναι ἀγάπη, ἀνεχόταν στὴν ἀρχὴ τὸν ἀποστάτη λαό, ὅπως καὶ ὁ Ὡσηέ τὴν γυναίκα του. Ἀλλὰ ὅπως αὐτὸς ἀναγκάστηκε νὰ ἐκδιώξει τὴν γυναίκα του, γιὰ τὴν ἀμετανόητη, ἔτσι καὶ ὁ Θεὸς θὰ κάνει τὸ ἴδιο μετ' Ἰσραηλ. Ὁ λαὸς: Θὰ τὸν διώξει ἀπὸ τὸ σπίτι του! (Βλ. 9, 15). Ἐδῶ ὁ προφήτης Ὡσηέ προφητεύει τὸν ἐκπατισμὸ τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ καὶ τὴν αἰχμαλωσία του. Ἀλλὰ ἐπειδὴ ὁ Θεὸς εἶναι ἀγάπη, πάλι θὰ καλέσει τὸν Ἰσραήλ κοντὰ του καὶ θὰ ἔχει μετ' αὐτὸν καλὴς σχέσεις, ὅπως πρῶτα, ὅπως καὶ ὁ ἴδιος ὁ προφήτης ἔκανε στὴν γυναίκα του ἐπειδὴ τὴν ἀγαποῦσε. Ἐδῶ ὁ Ὡσηέ προφητεύει τὴν ἐπάνοδο τοῦ λαοῦ ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσία.

Ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὰ παραπάνω, ὁ προφήτης Ὡσηέ παρουσιάζει τὸν Θεὸν ὡς ἀγάπη. Ἀπὸ ἀγάπη κάλεσε τὸν Ἰσραηλιτικὸ λαό, ἀπὸ ἀγάπη τὸν ἀνεχόταν ὅταν ἀμάρτανε, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἀγάπη τὸν τιμωροῦσε παιδαγωγικὰ γιὰ νὰ συνέλθει.

Κατὰ τὰ παραπάνω ἐκτεθέντα μποροῦμε νὰ νοήσουμε τὴν ὄλη διδασκαλία τοῦ προφήτου: Αὐτὸ ποὺ βασανίζει περισσότερο τὸν Ὡσηέ εἶναι ἡ στρόφη τοῦ Ἰσραήλ στὴν χαναναϊτικὴ λατρεία, ἡ ἀποστασία του ἀπὸ τὸν Γιαχβὲ, τὸν ἀληθινὸ Θεό. (βλ. 4, 11-13, 8, 11-13).

Γιὰ τὴν θρησκευτικὴ πτώση τῶν Ἰσραηλιτῶν ὁ Θεὸς, ὡς ἀγάπη ποὺ εἶναι, μεταχειρίστηκε διάφορα παιδαγωγικὰ μέσα γιὰ νὰ τοὺς ἐπαναφέρει κοντὰ του. Ἐπειδὴ ὁμῶς αὐτοὶ ἐξακολουθοῦσαν τὴν ἀποστασίαν τους, γι' αὐτὸ καὶ ὁ Ὡσηέ εἶναι πεπεισμένος γιὰ τὴν τιμωρία τους. Ἡ τιμωρία πρέπει νὰ τοὺς ἔλθει, γιὰ τὴν θρησκευτικὴ τους πτώση τὴν συνοδεύει καὶ ἠθικὴ κατὰπτωση (βλ. 4, 1-3).

Σ' αὐτὴ τὴν ἠθικὴ κατὰπτωση δὲν ἦταν ξένοι καὶ οἱ ἱερεῖς, τοὺς ὁποῖους ὁ Ὡσηέ ὀνομάζει «ληστὲς» καὶ «δολοφόνους» (6, 9).

Ἐπειδὴ κέντρο τῆς διδασκαλίας τοῦ Ὡσηέ εἶναι ἡ θρησκευτικὴ πτώση τοῦ λαοῦ (ὁ «θρησκευτικὸς συγκρητισμὸς»), γι' αὐτὸ καὶ στὸ κήρυγμά του ὁ προφήτης πολεμεῖ ἰδιαίτερα τοὺς βασιλεῖς καὶ τοὺς ἱερεῖς, γιὰ τὴν ἐνῶ αὐτοὶ μποροῦσαν νὰ ἐμποδίσουν τὴν πτώση τοῦ λαοῦ, δὲν τὸ ἔκαναν, ἀλλὰ ἀντίθετα τὴν προωθοῦσαν περισσότερο μετ' ἡλεγχόμενους «πολιτικῶν συμμαχιῶν» (βλ. 7, 11-12, 4, 4-8), τὴν συμμάχια, δηλαδή, μετ' ἐξένα εἰδωλολατρικὰ ἔθνη.

Ἰδιαίτερα ὁ προφήτης ἐλέγχει τοὺς ἱερεῖς, γιὰ τὴν δὲν διδάσκουν τὸν λαὸ καὶ τοὺς ἀπειλεῖ μετ' ἡλεγχόμενους τιμωρία, τὴν ἀπόρριψή τους ἀπὸ τὸν Θεό:

4.4. Σὲ σένα ἱερέα ἀπευθύνω τὴν κατηγορίαν μου.

5. Θὰ σὲ ἐξολοθρεύσω γιὰ τὴν κατεστράφηκε ὁ λαός μου ἀπὸ ἔλλειψη γνώσεως.

6. Ἐπειδὴ ἐσὺ ἀπέρριψες τὴν γνώση, θὰ σὲ ἀπορρίψω καὶ ἐγὼ ἀπὸ τοῦ νὰ εἶσαι ἱερεὺς μου.

Θετικῶς ὁ προφήτης Ὡσηέ ζητᾶ δύο πράγματα, ποὺ ἐκφράζουν τὴν οὐσία τῆς θρησκείας. Τὴν «ντὰ ἄθ» καὶ τὴν «χέσεδ». Μετ' ἡλεγχόμενους τὴν «ντὰ ἄθ» ἐννοεῖ τὴν «γνώση» καὶ μετ' ἡλεγχόμενους τὴν «χέσεδ» ἐννοεῖ τὴν «ἀγάπη». Μετ' ἡλεγχόμενους τὴν «γνώση» ὁ προφήτης Ὡσηέ δὲν ἐννοεῖ μιὰ θεωρητικὴ γνώση τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὴν γνώση τοῦ θελήματός του καὶ τὴν ἀφιέρωση σ' Αὐτόν, ὅπως καὶ μετ' ἡλεγχόμενους τὴν «χέσεδ» ἐννοεῖ τὴν «ἀγάπη». Μετ' ἡλεγχόμενους τὴν «γνώση», ἐκφράζεται ἡ ἐνωση τοῦ ἀνδρογύνου (βλ. Γεν. 4, 1). Καὶ μετ' ἡλεγχόμενους τὴν «ἀγάπη» ὁ προφήτης ζητᾶ τὴν εὐσπλαχνία πρὸς τὸν πλησίον καὶ τὴν θυσία γι' αὐτόν. Ἡ ἔλλειψη αὐτῶν τῶν δύο ἀρετῶν θὰ φέρει, κατὰ τὸν προφήτη, τὴν καταστροφὴ τὴν χώρα.

4.1. Κρίση ἔχει ὁ Θεὸς πρὸς τοὺς κατοίκους τῆς χώρας, γιὰ τὴν δὲν ὑπάρχει ἀλήθεια, οὔτε ἀγάπη, οὔτε γνώση τοῦ Θεοῦ στὴν χώρα. Ὁ λαός μου καταστράφηκε ἀπὸ ἔλλειψη γνώσεως.

Γιὰ τὴν ἀποφυγὴ τῆς καταστροφῆς

ὁ προφήτης ζητᾶ ἀπὸ τὸν λαὸ μετάνοια. Καὶ φαίνεται μὲν ὁ λαὸς σὲ κάποια δυσχερῆ συμβάντα τῆς ζωῆς του νὰ δείχνει μετάνοια, ἀλλὰ αὐτὴ ἡ μετάνοια εἶναι ἐξ ἀνάγκης, προκαλεῖται ἀπὸ ἐξωτερικὰ συμβάντα καὶ δὲν εἶναι εἰλικρινῆς. Ὁ Ὡσηέ παριστάνει τὸν Θεὸ νὰ λέγει στὸν Ἰσραήλ:

6.4. Τὶ νὰ σοῦ κάνω Ἐφραΐμ, τὶ νὰ σοῦ κάνω Ἰούδα! Ἡ ἀγάπη σου εἶναι σὰν πρῶνινὸ νεφύδριον, σὰν δρόσος, ἡ ὁποία γρήγορα παρέρχεται.

Ἐὰν ὑπάρχουν οἱ μεγάλες ἀρετὲς, ἡ «ντὰ ἄθ» (γνώση) καὶ ἡ «χέσεδ» (ἀγάπη), ὁ Θεὸς ὑπόσχεται ὅτι θὰ διατηρεῖ αἰώνιον δεσμὸ μετ' ἡλεγχόμενους τοῦ λαοῦ:

2.21. Θὰ μνηστευθῶ μετ' αὐτὴν (τὴν χώρα τοῦ Ἰσραήλ) αἰώνια. Θὰ μνηστευθῶ ἀντὶ δικαίου καὶ δικαιοσύνης ἀντὶ ἀγάπης καὶ οἰκτιρῶν. Θὰ μνηστευθῶ μετ' αὐτὴν ἀντὶ πιστότητος καὶ γνώσεως τοῦ Θεοῦ.

Καὶ αὐτὴ ἡ λατρεία δὲν εἶναι ἀρεστὴ στὸν Θεό, ἀλλὰ ἀντίθετα εἶναι μισητὴ σ' Αὐτόν, ὅταν οἱ προσφέροντες αὐτὴν δὲν ἔχουν «γνώση Θεοῦ» καὶ «ἀγάπη» πρὸς τὸν πλησίον. Εἶναι ἀθάνατοι οἱ ἀκόλουθοι στίχοι τοῦ Ὡσηέ, ποὺ ἀποτελοῦν τὴν κορυφὴ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης:

6.6. (Ὁμιλεῖ ὁ Θεός)

Ἀγάπη θέλω καὶ ὄχι θυσίες, γνώση Θεοῦ καὶ ὄχι ὀλοκαυτώματα!

Ἀντίθετα οἱ Ἰσραηλίτες

«μετ' ἡλεγχόμενους πρόσβατα καὶ τὰ βόδια πηγαινέουν γιὰ νὰ ζητήσουν τὸν Γιαχβὲ, ἀλλὰ δὲν θὰ τὸν εὕρουν!» (5, 6).

Ὁ προφήτης Ὡσηέ ἔχει τὴν καλὴ ἐλπίδα ὅτι ὁ Ἰσραηλιτικὸς λαὸς θὰ ἀπογοητευθεῖ κάποτε ἀπὸ τὴ φιλία του μετ' ἡλεγχόμενους ἔθνη καὶ τοὺς θεοὺς τους καὶ θὰ ἀναζητήσει τὸν Γιαχβὲ, τὸν ἀληθινὸ Θεό του. Τότε θὰ ζήσει μιὰ νέα χρυσὴ ζωὴ, μιὰ νέα περίοδο τῆς ἱστορίας του. Αὐτὴ τὴ νέα περίοδο ὁ Ὡσηέ τὴν τοποθετεῖ στὴν ἔρημο, ἐπειδὴ ὅταν ὁ λαός, στὴν ἀρχὴ τῆς ἱστορίας του, βιάζετο στὴν ἔρημο ἦταν πιστὸς στὸν Θεό του.

Ὁ προφήτης σὲ μιὰ ὠραιότατη προφητεία, στὴν ὁποία καθαρὰ φαίνεται ὅτι ἔχει ἀναμείξει καὶ τὸ δικό του οἰκογενειακὸ ἐπεισόδιον, παριστάνει τὸν Θεὸ νὰ λέγει γιὰ τὸν Ἰσραήλ:

2.16. ...θὰ τὴν μαγέψω καὶ θὰ τὴν πάω στὴν ἔρημο καὶ ἐκεῖ θὰ τῆς μιλήσω στὴν καρδιά της.

18. Καὶ αὐτὴ θὰ μοῦ φωνάξει «ἄνδρα μου» μου καὶ δὲν θὰ μοῦ φωνάξει πλέον «Βάαλ μου».

20. Τότε θὰ συνάψω γιὰ χάρι τῆς διαθήκης μετ' ἡλεγχόμενους τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ ἐρπετὰ τῆς γῆς. Τόξο, μάχαιρα καὶ πόλεμος. Θὰ ἐξαφανίσω ἀπὸ τὴν χώρα. Καὶ θὰ τὴν κάνω νὰ κατοικεῖ ἐν ἀσφαλείᾳ.

ΟΔΟΠΟΡΙΚΟ ΣΤΑ ΟΡΘΟΔΟΞΑ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ

«Τὸ Ἅγιον Ὄρος».

Παναγιώτη Βολάκη, Θεολόγου

Γιὰ τὸ χριστιανὸ, ὅλη ἡ κτίσις εἶναι ἱερὴ καὶ ἅγια, καὶ γιὰ τὸ δημιουργὸς τῆς εἶναι Ἅγιος καὶ γιὰ τὸ εἶναι παντοῦ ἐμφανὴ τὰ σημάδια τῆς παρουσίας Του καὶ γιὰ τὸ πορεύεται πρὸς τὴν ἀγιότητα. Κι ὁ ἄνθρωπος, στὴν ἀγωνία καὶ τὴν προσπάθειά του νὰ ὑπάρξει, ὡς τὸ κατεξοχὴν ὑπέροχο δημιούργημα τοῦ Θεοῦ, σὲ μιὰ καλύτερη σχέση μετ' ἡλεγχόμενους τοῦ Θεοῦ, τὴν κάνει νὰ ὑψίσταται τὶς ἐπιτυχίες καὶ τὶς ἀποτυχίες του. Αὐτὸ ἐξηγεῖ καὶ τὴν ἰδιαίτερη αἰσθησιμότητα, ποὺ ἔχει κανεὶς προσεγγίζοντας τὸ Ἅγιον Ὄρος. Αὐτὴ ἡ ἰδιότυπη ἔλξη καὶ ὁ θαυμασμός, ποὺ ἔχει ὁ καθένας πλησιάζοντας κάτι ἱερό, ἓνα μοναστήρι, μιὰ ἐκκλησία, μιὰ παρὰ ὠραίων ἀνθρώπων, ποὺ ζοῦν ἀπλά καὶ γνήσια, ἐδῶ ἐπιτείνεται ἀπὸ τὸ γεγονός, ὅτι πλησιάζει μιὰ ὀλόκληρη γεωγραφικὴ περιοχὴ ἐκτάσεως 389 τετραγωνικῶν χιλιομέτρων, ὀλόκληρο τὸ ἀνατολικὸ ἄκρο τῆς Χαλκιδικῆς χερσονήσου, ἡ ὁποία εἶναι ἀφιερωμένη στὸν ἕμνο καὶ τὴν δόξα τοῦ Θεοῦ καὶ ὅπου ζοῦν ἐδῶ καὶ αἰῶνες ἀνθρώποι ποὺ ἀγωνιοῦν καὶ ἀγωνίζονται, προσφέροντας ὀλοκληρωτικὰ τὸν ἑαυτό τους, ζητώντας καὶ ζώντας, κατὰ τὸ δυνατόν, τὴν ζωοποιὸ ἀγαπητικὴ, δοξολογικὴ, εὐχαριστιακὴ σχέση τους μετ' ἡλεγχόμενους τοῦ Ἅγαπημένου Θεοῦ.

Ἡ χερσονήσος τοῦ Ἅγ. Ἰωάννου, ἡδη ἀπὸ τὸν 40 ἢ κατ' ἄλλους ἀπὸ τὸν 50 μ.Χ. αἰῶνα, ἄρχισε νὰ προσελκύει αὐτοὺς τοὺς ἀναζητητὲς τοῦ «ἐνός οὐ ἔστι χρεία». Ζώντας ἐκεῖ, σὲ ὀλοένα ἀξυνάνομενες ἀριθμητικὰ ὀργανωμένες ὀμάδες, δημιούργησαν τὶς προϋποθέσεις, ὡστε γύρω στὸν 80 μ.Χ. αἰῶνα, νὰ ἐγκαταλειφθεῖ ἡ περιοχὴ καὶ ἀπὸ τοὺς τελευταίους κοσμικοὺς, οἱ ὁποῖοι κατοικοῦσαν ἐκεῖ, καὶ νὰ ἀφιερωθεῖ ὀλόκληρη στὸν μοναχικὸ βίον. Μεγάλες ὀσιακὲς μορφές, ὅπως ὁ Ἅγ. Πέτρος ὁ Ἀθωνίτης καὶ ὁ Ἅγ. Εὐθύμιος ὁ νέος, ἀναδειχθήκαν ἐκεῖ τὴν ἐποχὴ, βοηθώντας στὴν ὀργάνωση τῆς μοναστικῆς ζωῆς, ἕως ὅτου τὸ 963 μ.Χ. ἀπὸ τὸν Ἅγ. Ἀθανάσιο τὸν Ἀθωνίτη καὶ μετ' ἡλεγχόμενους πρὸς αὐτοκρατορικὴ δόξη, τῶν Νικηφόρου Φωκά καὶ Ἰωάννου Ταμισιῆ, ἰδρύθηκε τὸ πρῶτον ὀργανωμένο κοινόδιον, ἡ ἱερά Μονὴ τῆς Μεγίστης Λαύρας, τὴν ἴδρυση τῆς ὁποίας ἀκολούθησε ἡ ἴδρυση καὶ τῶν ὑπολοίπων Μονῶν, ποὺ διατηροῦνται ἕως καὶ σήμερον. Σήμερον, ὁ προσκυνητὴς τοῦ Ἅγίου Ὄρους συνολικὰ συναντᾷ 20 ὀργανωμένα μεγάλα μοναστηριακὰ συγκροτήματα, ἀλλὰ καὶ διάσπαρτα, σὲ ὅλη τὴν Ἀθωνικὴ γῆ, μοναχικὰ πολίσματα ἢ κτίσματα, ὅπου κατοικοῦν μικρὲς συνοδικεῖες μοναχικὲς ἀναλόγως τοῦ μεγέθους τους ὀνομάζονται Σκήτες Κελιά ἢ Καθίσματα. Ἀπὸ πολὺ νωρὶς, τόσο τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο, -ὑπὸ τὴν πνευματικὴν μέριμνα τοῦ ὁποίου ὑπάγεται τὸ Ἅγιον Ὄρος-, ὅσο καὶ ἡ Βυζαντινὴ πολιτεία, ἐπέτρεψαν τὴν ἴδρυση καὶ λειτουργία καὶ μόνων ἀλλοεθνῶν, Ρώσων, Σέρβων, Βουλγάρων, Ρουμάνων κ.ἄ., οἱ ὁποῖες λειτουργοῦν ἕως σήμερον καὶ ἀναδεικνύουν τὸ Ὄρος, ὡς Οἰκουμενικὸ Ὄρθόδοξο μοναστικὸ κέντρο. Ἀκολουθώντας τὶς ἱστορικὲς περιπέτειες τοῦ Ἑλληνικοῦ χώρου στὸν ὁποῖο καὶ ἐντάσσεται, τὸ Ἅγιον Ὄρος διατηρεῖ εἰδικὴ συνταγματικὴ σχέση μετ' ἡλεγχόμενους τὸ Ἑλληνικὸ κράτος, ὑπὸ τὴν προστασία τοῦ ὁποίου καὶ τελεῖ, παραμένοντας ὁμῶς αὐτοδιοικητο. Τὴν διοίκηση τοῦ Ἅγίου Ὄρους ἔχουν οἱ ἴδιες οἱ μονεῖς μέσο ἀντιπροσώπων, ποὺ διαμένουν στὴν πρωτεύουσα τῆς Ἀθωνικῆς πολιτείας, τὶς Καρυές, καὶ οἱ ὁποῖοι συγκροτοῦν τὴν Μοναχικὴ Διοίκηση, τὴν ἱερά Ἐπιστοσία, ὅπως ὀνομάζεται.

Ὁ προσκυνητὴς σήμερον ἐπισκέπτεται εὐκόλα τὸ Ὄρος, μπαίνοντας σ' αὐτὸ με

ΗΜΕΡΙΔΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΜΟΝΑΧΙΚΟ ΒΙΟ

Ἀπὸ τῆς ζωῆς τῆς ἐρήμου

Ετὸ ὄρος τῆς Νιτρίας ἐξῆσε καὶ ὁ μακάριος Παμβώ, δάσκαλος τοῦ Διοσκόρου τοῦ ἐπισκόπου καὶ τοῦ Ἀμμωνίου καὶ Εὐσεβίου καὶ Εὐθυμίου τῶν ἀδελφῶν, καὶ τοῦ Ὠριγένη τοῦ ἀνεψιῦ τοῦ Δρακοντίου, θαυμαστοῦ ἀνθρώπου. Ὁ ὁποῖος Παμβώ εἶχε κατορθώματα καὶ προτερήματα πάρα πολλά, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ αὐτό· ἦταν πολὺ ὑπεράνω χρυσοῦ καὶ ἀργύρου, ὅπως τὸ θέλει ὁ λόγος. Καὶ μοῦ διηγόταν ἡ μακαρία Μελάνη: «Παλαιότερα, ὅταν ἐφθασα στὴν Ἀλεξάνδρεια ἀπὸ τῆς Ρώμης καὶ ἄκουσα γιὰ τὴν ἀρετὴν τοῦ, ἀφοῦ ὁ μακάριος Ἰσιδώρος μοῦ διηγήθη καὶ μετὰ ὁδήγησε σ' αὐτὸν στὴν ἐρήμον, τὸ πρόσφερα μιά θήκη μετὰ τριακόσιες λίτρες ἀσημικῆς, παρακαλώντας τὸν νὰ πάρει ἀπὸ τὰ πράγματά μου. Αὐτὸς δὲ καθισμένος καὶ πλέκοντας βλαστοὺς φοινίκων, μετὰ εὐλόγησε μόνον μετὰ τῆς φωνῆς καὶ εἶπε: "Ὁ Θεὸς ἄς σοῦ δώσει τὸ μισθό σου". Καὶ λέει στὸν οἰκονόμο τοῦ τὸν Ὠριγένη: "Πάρε αὐτὸ καὶ οἰκονόμησε ὅλες τὶς ἀδελφότητες τῆς Λιβύης καὶ τῶν νησιῶν· διότι αὐτὰ τὰ μοναστήρια ἔχουν ἀνάγκη". Καὶ τοῦ παρήγγειλε νὰ μὴ δώσει σὲ κανένα μοναστήρι τῆς Αἰγύπτου, ἐπειδὴ ἡ χώρα αὐτὴ εἶναι πιὸ εὐπορῆ. Ἐγὼ δὲ, λέει ἐκεῖνη, στεκόμενη καὶ περιμένοντας νὰ τιμηθῶ ἢ νὰ ἐπαινεθῶ ἀπ' αὐτὸν γιὰ τὴν δωρεά, ὅταν δὲν ἄκουσα τίποτα, τοῦ εἶπα: "Γιὰ νὰ ξέρεις γέροντά μου, εἶναι τριακόσιες οἱ λίρες". Αὐτὸς χέρις καθόλου νὰ κινήθῃ, μοῦ ἀποκρίθηκε: "Αὐτὸς ποῦ τοῦ ἔφερες αὐτά, παιδί μου, δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ ζυγαριά. Διότι Ἐκεῖνος ποῦ ζυγίζει τὰ βουνα, γνωρίζει πολὺ καλλίτερα τὴν ποσότητα τῶν ἀσημικῶν. Ἄν τὸ ἐδινες σὲ μένα, καλῶς θὰ ἔλεγεσ· ἂν ὅμως στὸ Θεό, ποῦ δὲν τοῦ διαφεύγουν οὔτε δύο ὀβολοί, σὴναι".»

εἰδικὰ πλοία, ποὺ ἀναχωροῦν ἀπὸ τὴν Οὐρανούπολη, τὴν τελευταία κοσμικὴ περιοχὴ πρὶν τὴν Ἁγιορείτικη πολιτεία.

Ὅλα τὰ Ἁγιορείτικα μοναστήρια εἶναι ἀνδρῆ καὶ ἡ χειρσὸντος τοῦ Ἁθῶ στὸ σύνολό τῆς εἶναι ἀφιερωμένη στὴν Ὑπεραγία Θεοτόκο. Ἡ εἰσοδος τῶν γυναικῶν δὲν ἐπιτρέπεται, κατὰ τὴν παράδοση μάλιστα, ἡ ἴδια ἡ Θεοτόκος ἦταν αὐτὴ ποὺ θέσπισε τὸ ἄβατο καὶ διευκολύνοντας μετὰ τὸν τρόπο αὐτὸ τὴν αὐστηρὴ ἀσκητικὴ ζωὴ τῶν Ἁγιορειτῶν. Ἀλλὰ καὶ ἐγκαινιάζοντας μιά νέα σχέση, ὡς ἐσχολογικὸ σημεῖο, τῆς ἀποδοχῆς καὶ συνυπαρξῆς τοῦ ἀνδρα καὶ τῆς γυναικῆς μετὰ τὴν σχέση τῶν μοναχῶν καὶ τῆς ἴδιας, ὡς τῆς συγκεφαλαίωσης τῆς γυναικείας ἀναγεννημένης ὑπαρξῆς. Ὅχι μόνον δὲν ἀποκλείονται οἱ γυναικες, ἀλλὰ κυριαρχοῦν καὶ βοηθοῦν τοὺς μοναχοὺς στὴν προσπάθειά τους γιὰ μιά νέα ζωὴ, κατακυριεύοντας τὸν χῶρο, ὑπάρχοντας παντοῦ μέσω τοῦ ἰδανικότερου προτύπου τῆς: Τῆς Ἀειπαρθένου Μαρίας! Ἡ προσωνυμία ἄλλωστε «*Τὸ περιθώριον τῆς Παναγίας*» γιὰ τὸ Ἅγιον Ὅρος εἶναι χαρακτηριστικὴ.

Οἱ αἰῶνες ποὺ πέρασαν, πλούτισαν τὸν Ἁθῶνα μετὰ ἐξαιρετὰ δείγματα τέχνης καὶ ὁμορφιάς, (μοναδικὰ ἀρχιτεκτονικὰ σύνολα, εἰκονογραφικὰ ἀριστουργήματα, θαυμαστὸ φυσικὸ περιβάλλον). Ὁ ἐπισκέπτης τοῦ Ἁγίου Ὅρους μόνον ἐγκώμια ἔχει γιὰ ὅλα αὐτά. Ὅμως ὁ πραγματικὸς Ἁγιορειτὴς βρισκεται ἀλλοῦ· στὴν ἀγιότητα, στοὺς ἀναρίθμητους Ἁγιορείτες Ἁγίους, στὰ ἱερὰ Λείψανα καὶ κυρίως στὴν ζωσα ὀρθόδοξη παράδοση, ποὺ ἐκφράζεται μετὰ τοὺς μοναχοὺς ποὺ μόνασαν καὶ μονάζουν ἐκεῖ, στὸν τρόπο ποὺ ζοῦν καὶ τὴν ὀφέλεια ποὺ ἀποκομίζει ὁ πιστὸς ἀπὸ τὴν ἐπαφὴν μαζί τους. Τὸ Ἅγιον Ὅρος καὶ οἱ μονές του εἶναι χῶρος εὐχαριστίας καὶ δοξολογικῆς ἀγαπητικῆς σχέσης τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τὸν Θεὸ καὶ τοῦ ἀγῶνα γιὰ νὰ γίνῃ αὐτὸ δυνατὸ. Ἐργαστήριο ἀγιότητος. Ἐνας Ἁγιορειτὴς γέροντας ἔλεγε: «*Τὸ Ἅγιον Ὅρος εἶναι κυρίως ὄχι αὐτὸ ποὺ φαίνεται, ἀλλὰ αὐτὸ ποὺ δὲν φαίνεται...*». Εἶναι πολὺ χρήσιμο γιὰ μιά οὐσιαστικὴ προσέγγιση τοῦ Ἁγίου Ὅρους ἀπὸ τὸν καθένα μας μετὰ σωστότερο τρόπο, αὐτὸ ποὺ διαβάσει κανεὶς στὸ ὑπέρθυρο τοῦ καθολικοῦ, (τοῦ κυρίως ναοῦ τοῦ μοναστηριοῦ), τῆς Μεγίστης Λαύρας:

« Ἄν ἡ τέχνη μόνον φίλε, θέλγει σε τῆς ζωγραφίας, δλέπεις χρώματα ὠραία καὶ κανόνας συμμετρίας. Ἄλλ' οὐδ' ἄν στρέψῃς ἐκ τῆς ὕλης τὸ περίεργόν σου βλέμμα, καὶ ἀνύψωσον τὸν νοῦν σου ἱστορίας εἰς τὸ πνεῦμα... ».

Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Σερβίων καὶ Κοζάνης, προκειμένου νὰ ἀναθερμάνῃ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν πιστῶν γιὰ τὸ Μοναχισμό, διοργάνωσε «*Ἡμερίδα γιὰ τὸ Μοναχικὸ Βίον*», τὴν Δευτέρα 1ῆ Ἀπριλίου 2002, ἑορτῆ τῆς Ὀσίας μητρὸς ἡμῶν Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας, στὸν Ἱερό Ναὸ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου τῆς πόλεως Κοζάνης. Στὴν Ἡμερίδα, ἡ ὁποία ἀπευθυνόταν σὲ κληρικούς καὶ λαϊκοὺς, μίλησαν Ἡγούμενοι καὶ Μοναχοὶ ἀπὸ τὸ Ἅγιον Ὅρος καὶ ἄλλα διακεκριμένα Μοναστήρια.

Ἡ ὄλη ἐκδήλωση ξεκίνησε μετὰ τὴν τέλεση τῆς Λειτουργίας τῶν Προηγασμένων Τιμίων Δώρων καὶ περιέλαβε δύο Συνεδρίες, μία πρωινή, μετὰ πρόεδρο τὸν ὀσιολογιώτατο μοναχὸ π. Μωῦσῆ, ἀπὸ τὴν Σκήτη τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος Ἁγίου Ὁρους, καὶ δύο εἰσηγητῆς, τὸν πανοσ. Ἀρχιμανδρίτη Παῦλο Ἀποστολίδη, ἡγούμενο τῆς Ἱ. Μονῆς Παναγίας Σουμελά καὶ τὸν πανοσ. Ἀρχιμ. Μάξιμο Κυρίτη, ἡγούμενο τῆς Ἱ. Μονῆς Ἁγίου Διονυσίου τοῦ ἐν Ὀλύμπῳ, καὶ μίαν ἀπογευματινὴν μετὰ πρόεδρο τὸν πανοσ. Ἀρχιμανδρίτη Παῦλο Ἀποστολίδη καὶ τρεῖς εἰσηγητῆς, τὸν ὀσιολογιώτατο μοναχὸ π. Μωῦσῆ, τὸν ὀσιολογιώτατο μοναχὸ π. Παῦλο τῆς Ἱ. Μονῆς Μεγίστης Λαύρας Ἁγίου Ὁρους καὶ τὸν πανοσιολογιώτατο Ἀρχιμ. Χριστόδουλο, ἡγούμενο τῆς Ἱ. Μονῆς Κουτλουμουσίου Ἁγίου Ὁρους.

Τὴν Ἡμερίδα παρακολούθησαν οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες: Σιανίου καὶ Σιατιστῆς κ. Ἀντώνιος, Βεροίας, Ναούσης καὶ Καμπανίας κ. Παντελεήμων, Καστορίας κ. Σεραφεῖμ, Φλωρῖνης, Πρεσπῶν καὶ Ἐορδαίας κ. Θεόκλητος. Παρέστησαν ἐπίσης ὁ Διοικητὴς Ἀ. Σ. Σ. Στρατηγὸς Χρῆστος Παπαδημητρίου, ὁ Νομάρχης Κοζάνης Πασχάλης Μητλιάγκας, ὁ Νομάρχης Φλωρῖνης Παῦλος Ἀλτίνης, ὁ Δήμαρχος Βελβενδοῦ Ἰωάννης Σόκουτσης, ἀρχετοὶ μοναχοὶ καὶ μοναχές ἀπὸ τὴν γύρω περιοχὴ καὶ πλήθος πιστῶν.

Ὅπως σημείωσε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σερβίων καὶ Κοζάνης κ. Ἀμβρόσιος στὸν λόγο ὑποδοχῆς, πάντοτε μὲν, ἀλλὰ ἰδιαίτερα στίς μέρες μας, ὁ Μοναχισμὸς ἀποτελεῖ μετὰ τὸ ἄθλημα, ἐπειδὴ οἱ ἀνθρώποι τοῦ κόσμου ζοῦν σ' ἓνα κλίμα ἐντελῶς ἀντίθετο ἀπ' αὐτὸ ποὺ ἀπαιτεῖ τὸ ἀσκητικὸ ἦθος τῆς Ὀρθοδοξίας. Καί, ὅπως γιὰ ὅλα τὰ ζητήματα ἰσχύει ἡ ἀρχὴ ὅτι πρέπει νὰ ὁμιλεῖ κανεὶς γιὰ κάτι, ὅταν ἔχει ἐμπειρία, αὐτὸ ἰσχύει κατ' ἐξοχίαν γιὰ τὸν Μοναχισμό. Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς καὶ ἐκλήθησαν ἀπὸ τὴν Ἱ. Μητρόπολη Σερβίων καὶ Κοζάνης ἡγούμενοι καὶ μοναχοί, γιὰ νὰ καταθέσουν τὴ δική τους ἐμπειρία καὶ μαρτυρία γιὰ τὸν μοναχικὸ βίον.

Ὅπως καταφάνηκε ἀπὸ τὴν εἰσηγήσει τοῦ πανοσιολογιώτατου Ἀρχιμ. καὶ ἡγουμένου Παύλου, ποὺ ἀνέπτυξε τὸ θέμα, «*Ὁ Μοναχισμὸς στὸν Πόντο καὶ οἱ τρεῖς βασιλικές, πατριαρχικές καὶ σταυροπηγιακές Μονές Τιμίου Προδρόμου Βαζελώνας, Ὑπεραγίας Θεοτόκου Σουμελά καὶ Ἁγίου Γεωργίου Περιστερώτα*», μετὰ πλήθος ἱστορικῶν στοιχείων καὶ μαρτυριῶν, ὁ Μοναχισμὸς συνδέεται ἀρηχτὰ μετὰ τὴν

μακροαίων ἱστορία τῶν χριστιανῶν, μετὰ τὴν τεράστια προσφορὰ ὑλικῆς καὶ πνευματικῆς βοήθειας σὲ πονεμένους λαοὺς καὶ μετὰ τὴν καθοριστικὴ συμβολὴ στὸν πολιτισμὸ τῆς ἀνθρωπότητος. Χάριν σ' αὐτὸν σώζονται μέχρι σήμερον ἀνεκτίμητοι ἀξίαις μνημεῖα, κειμήλια, χειρόγραφα, ἀγίες καὶ θαυματοργές εἰκόνες, ἱερὰ λείψανα, ἀλλὰ καὶ ἡ ζω-ντανὴ καὶ ἀκαινοτόμητη Πίστη σὲ πλήθος ἀνθρώπων.

Ὁ Σεβασμιώτατος ἐβλοεῖ τὸν ἑναρξὶ τῆς ἡμερίδος.

Ἀπὸ τὴν ἡμερίδα γιὰ τὸ Μοναχισμό διακρίνονται ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σερβίων καὶ Κοζάνης κ. Ἀμβρόσιος, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σιανίου καὶ Σιατιστῆς κ. Ἀντώνιος καὶ ὁ Νομάρχης Κοζάνης κ. Πάσχος Μιλιάτσας.

Ὁ Μοναχισμὸς, κατὰ μίαν ἀποψη, ὅπως τὴν ἐξέφρασε ὁ πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμ. καὶ ἡγούμενος π. Μάξιμος, ἀναπτύσσοντας τὸ θέμα «*Οἱ Μοναχοὶ συνέχισαν τὸν μαρτύριον*», ἀποτελεῖ συνέχεια τοῦ φρονήματος καὶ τοῦ τρόπου ζωῆς τῶν μαρτύρων χριστιανῶν τῶν πρώτων αἰώνων. Ἡ παρουσία καὶ ἡ θεία διδασχὴ τοῦ Χριστοῦ χρώσει τὴν ἀνθρωπότητα σὲ δύο στρατόπεδα, σ' ἐκεῖνο τῶν φίλων καὶ στὸ ἄλλο τῶν ἐχθρῶν τοῦ Χριστοῦ. Οἱ φίλοι τοῦ Χριστοῦ ὑφίστανται πάντοτε τοὺς διωγμοὺς τοῦ κόσμου, ἀλλοτε μετὰ τὸ μαρτύριο τοῦ αἵματος καὶ ἄλλοτε μετὰ τὸ μαρτύριο τῆς συνειδήσεως. Αὐτὸ τὸ δεύτερο εἶναι καὶ τὸ μαρτύριο τῶν ἀληθινῶν μοναχῶν, ποὺ ὑποκениται ἐκούσια στὴν αὐστηρὴ ἄσκησι. Ἐστὶ ἡ διαχωριστικὴ γραμμὴ δὲν τίθεται ἀνάμεσα στοὺς ἐγγάμους καὶ τοὺς ἀγάμους χριστιανοὺς, ἀλλὰ ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς ποὺ ἔχουν τὴ σφραγίδα τῆς ἀληθινῆς ἀγάπης στὸν Θεὸ καὶ στὸν ἄνθρωπο καὶ σ' αὐτοὺς ποὺ δὲν τὴν ἔχουν.

Ὁ γνήσιος Μοναχισμὸς, σύμφωνα μετὰ τὸν ὀσιολογιώτατο μοναχὸ π. Μωῦσῆ, ποὺ μίλησε μετὰ θέμα «*Τὸ μήνυμα καὶ ἡ προσφορὰ τοῦ Μοναχισμοῦ στὸν σύγχρονο κόσμον*», ἔχει οὐσιαστικὸ καὶ σημαντικώτατο λόγο ὑπάρξεως, διότι δείχνει ἐμπρακτὰ στοὺς ἀνθρώπους τὸν δρόμο γιὰ τὴν ἐκπλήρωση τοῦ βασικοῦ τοῦ σκοποῦ, ποὺ εἶναι ἡ ἐν Χριστῷ θέωση. Ἡ μεγάλη του προσφορὰ ἔγκειται στὸ γεγονός ὅτι διατήρησε καὶ διατηρεῖ ἀκέραιον τὸν χαρακτήρα τῆς ἀληθινῆς Ἱερᾶς Παραδόσεως τῆς Ἐκκλησίας. Τὸ σημαντικότερο δὲ μήνυμά του, σ' ἓνα κόσμον ποὺ παραπαίει καὶ στέκεται

Ἀρχιμ. Αὐγουστίνου Γ. Μύρου

τρομοκρατημένον μπροστὰ στὸ μυστήριον τοῦ θανάτου, εἶναι μῆνυμα νίκης κατὰ τοῦ θανάτου καὶ πραγματικῆς ἀναστάσεως.

Ἡ διαφοροποίησι τοῦ Μοναχισμοῦ ἀπὸ τὰ συστήματα τοῦ κόσμου, σύμφωνα μετὰ τὰ ὅσα ἐξέθεσε ὁ ὀσιολογιώτατος μοναχὸς π. Παῦλος, ἀναπτύσσοντας τὸ θέμα του «*Τὸ μοναστικὸ σύστημα διοικήσεως κατὰ τὸν Ἅγιον Ἀθανάσιον τὸν Ἀθωνίτη*», ἀποτυπώνεται κατὰ ἓνα ὑπέροχο τρόπο στὴ δομὴ τοῦ τρόπου διοικήσεως τῶν Ἱ. Μονῶν. Ἡ βαθύτερη μελέτη αὐτοῦ τοῦ συστήματος διοικήσεως ἀποδεικνύει ὅτι εἶναι ἓνα σύστημα φιλάνθρωπο, ὅπου ἄριστα συνδυάζεται ἡ ἀκριβεία καὶ ἡ οικονομία. Σὲ τελικὴ ἀνάλυση, τὸ μοναχιστικὸ Σύστημα διοικήσεως, κατὰ τὸν Ἅγιον Ἀθανάσιον τὸν Ἀθωνίτη, εἶναι σύστημα τὸ ὁποῖο συντελεῖ ὥστε νὰ ἐκπληρώνεται ὁ σκοπὸς τοῦ Μοναχισμοῦ, νὰ γίνον ἀληθινὸι οἱ μοναχοὶ φωτόμορφοι.

Εἶναι γεγονός ὅτι κατὰ τίς τελευταῖες δεκαετίες παρατηρεῖται μίαν σημαντικὴ ἀριθμητικὴ αὐξηση τοῦ ἐμφύχου δυναμικοῦ τῶν Μοναστηριῶν. Αὐτὸ, κατὰ τὸν πανοσιολογιώτατο Ἀρχιμ. καὶ ἡγούμενο, π. Χριστόδουλο, ποὺ ὁμίλησε γιὰ τὴν «*Προσέλευσι τῶν νέων στὸν Σύγχρονον Μοναχισμό*», ὀφείλεται ἀφ' ἑνὸς μὲν στὰ ἀδιέξοδα ποὺ ἀντιμετωπίζουν οἱ νέοι στὴ σύγχρονη κοινωνία, στὰ ὁποῖα ὀδηγοῦν ἡ ἰσοπέδωση τῶν ἀξιών, ἡ ἀλλοτρίωση τῶν ἀνθρωπίνων σχέσεων, ἡ προσβολὴ τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ ὑποδειγματικὴ ὀργάνωσι τοῦ μοναχικοῦ βίου, ποὺ ἀνταποκρίνεται στίς πραγματικῆς πνευματικῆς ἀπαιτήσεις ἐνὸς ἀληθινοῦ ἀνθρώπου.

Κύρια χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τῶν νέων ποὺ προσέρχονται σήμερον στὸν Μοναχισμό εἶναι ἡ εἰλικρίνεια καὶ ὁ αὐθορμητισμὸς τους, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ μίαν κοσμικὴ καὶ ὀρθολογιστικὴ νοοτροπία μαζί με κάποια ἐσωτερικὴ ἀκαταστασία. Γιὰ τὴν σωστὴν προσαρμογὴ τους στὸν νέο τρόπο ζωῆς βασικῆς προϋποθέσεις εἶναι ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος ἡ φιλοτιμία τῶν ὑποψηφίων μοναχῶν καὶ ἀπὸ τὰ ἄλλα ἡ δημιουργία καὶ ἡ διατήρησι τῶν καταλλήλων πνευματικῶν συνθηκῶν ἀπὸ τοὺς ὑπευθύνους.

Ἀνακεφαλαιώνοντας τὰ κύρια συμπεράσματα τῶν εἰσηγήσεων γιὰ τὸν μοναχικὸ βίον, κατακλείουμε μετὰ τὴν διαπίστωσι ὅτι ὁ Ὀρθόδοξος Μοναχισμὸς, ὡς ἀρχαιότατος ἐκκλησιαστικὸς θεσμὸς χάριτος καὶ ἐλευθερίας, ἀποτελεῖ προϋπόρου τῆς Ἐκκλησίας γιὰ τὴν διαφύλαξι τῆς ἀκαινομήτης Πίστεως, τῆς ἀληθινῆς Ἱερᾶς Παραδόσεως καὶ τοῦ γνησίου Ὀρθοδόξου ἠθους. Ἐμεῖς, δὲ ἔχουμε χρέος νὰ συμβάλλουμε ἀποφασιστικὰ στὴ δημιουργία μοναστικῶν κέντρων, ὅπου θὰ πνέει ἡ αὔρα τοῦ παραδείσου καὶ τὰ παιδιὰ τῆς Ἐκκλησίας θὰ θεραπεύονται καὶ θὰ ζοῦν «*ἐν καινότητι ζωῆς*», μετὰ προοπτικὴ τῆς συμμετοχῆς στὸ αἰώνιον τραπέζι τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, μετὰ συνδαυτιμῶνες τοὺς ἀγγέλους, τὴν Παναγία καὶ ὅλους τοὺς ἁγίους.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Σερβίων καὶ Κοζάνης ἐκφράζει τίς εὐχαριστίες καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς πρὸς τὴν Νομαρχιακὴν Αὐτοδιοίκησι Κοζάνης καὶ τὸν Νομάρχην Ν. Κοζάνης κ. Πασχάλη Μητλιάγκα, διότι χάρι στὴν γενναϊὸν δωρη χορηγία τους ἔγινε δυνατὸ νὰ ὀργανωθεῖ ἡ «*Ἡμερίδα γιὰ τὸ Μοναχικὸ Βίον*».

Ἡ Ἡμερίδα αὐτὴ ἀποτελέσει σταθμὸν γιὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴ καὶ πνευματικὴ ζωὴ τῆς περιοχῆς μας.

Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως

ΧΡΟΝΙΚΑ ♦ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ♦ ΣΧΟΛΙΑ

2002

ΜΑΡΤΙΟΣ
ΑΠΡΙΛΙΟΣ

ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΣΕΡΒΙΩΝ ΚΑΙ ΚΟΖΑΝΗΣ

Κατά τό δίμηνο Μαρτίου - Απριλίου 2002 ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σερβίων και Κοζάνης κ. Αμβρόσιος έχοροστάτησε, έλειτούργησε και εκήρυξε τό θείο λόγο στους Ίερούς Ναούς: Αγίου Νικολάου Κοζάνης (2, 3, 9, 16, 18, 20, 24, 25, 31/3 και 6, 13, 14, 17, 20, 27/4), Αγίου Γεωργίου Σερβίων (10/3), Αγίας Παρασκευής Κοζάνης (17, 23/3 και 3/4), Αγίου Δημητρίου Κοζάνης (31/3, 27/4), Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης Κοζάνης (7/4), Παναγίας Φανερωμένης Κοζάνης (21/4).

Ό Σεβασμιώτατος έχοροστάτησε επίσης εις τήν νυκτερινήν Θείαν Λειτουργίαν (Αγρυπνίαν), πού τελέστηκε κατά τό τυπικόν του Αγίου Όρους εις τόν Ίερόν Μητροπολιτικόν Ναόν του Αγίου Νικολάου (1/3).

Ό Σεβασμιώτατος έτέλεσε επίσης έπιμνημόσυνη δέηση υπέρ αναπαύσεως των υπέρ τής έλευθερίας και ανεξαρτησίας τής πατρίδος πεσόντων στό Στρατιωτικό Νεκροταφείο Κοζάνης (9/3), παρέστη στις εκδηλώσεις για τό ολοκαύτωμα τής πόλεως των Σερβίων, όπου κι έτέλεσε Θεία Λειτουργία, δοξολογία και έπιμνημόσυνη δέηση στόν Ί. Ναό του Αγίου Γεωργίου Σερβίων (10/3), έτέλεσε τρισάγιο υπέρ των προκατόχων Αρχιερέων και Ίερέων στόν Κοιμητηριακό Ναό του Αγίου Γεωργίου Κοζάνης (23/3), έτέλεσε Μνημόσυνο υπέρ των αιοιδίμων Ίεπισκόπων, Πρεσβυτέρων, διακόνων και μοναχών καθώς και των ευεργετών και δωρητών των Ίδρυμάτων τής Ίεράς Μητροπόλεως και του Δήμου Κοζάνης στόν Ί. Μητροπολιτικό Ναό του Αγίου Νικολάου (24/3), έτέλεσε δοξολογία και έπιμνημόσυνη δέηση για τήν επέτειο τής Έθνικής Παλιγγενεσίας στόν Ί. Μητροπολιτικό Ναό του Αγίου Νικολάου και παρακολούθησε τήν παρέλαση (25/3), έτέλεσε Μνημόσυνο υπέρ των μελών, συνεργατών, μεγάλων ευεργετών και δωρητών τής Στέγης Παιδιού Κοζάνης «Ό Άγιος Στυλιανός» στόν Ί. Μητροπολιτικό Ναό του Αγίου Νικολάου (14/4).

Μέ τήν ευκαιρία τής ελεύσεως, των ιερών λειψάνων τής Αγίας Παρασκευής Κερκύρας στόν όμώνυμο Ίερό Ναό τής πόλεως Κοζάνης (23/3), ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Αμβρόσιος έτέλεσε μέγα Έσπερινό μετά παρακλήσεως τής Αγίας, ως και Θεία Λειτουργία. Τά ιερά λείψανα παρέμειναν στην Κοζάνη έως τίς 8 Απριλίου.

Άπό τήν άφιξη των Ίερών Λειψάνων τής Αγίας Παρασκευής.

Στίς 31 Μαρτίου ό Σεβασμιώτατος έχειροτόνησε πρεσβύτερο τόν διάκονο Κήρυκο Γεωργόπουλο εις τόν Ί. Ναό του Αγίου Δημητρίου Κοζάνης και τόν έτοποθέτησε έφημέριο του Ί. Ναού του Αγίου Δημητρίου Σκήτης.

Ή χειροτονία του διακόνου Κηρύκου Γεωργόπουλου εις πρεσβύτερον.

Ό Σεβασμιώτατος κ. Αμβρόσιος έτέλεσε τίς Ακολουθίες των Χαιρετισμών τής Ύπεραγίας Θεοτόκου στους Ίερούς Ναούς: Αγίου Νικολάου Κοζάνης (22/3), Αγίου Γεωργίου Σερβίων (29/3), Κοιμήσεως Θεοτόκου Βελβενδού (5/4), Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης Κοζάνης (19/4).

Κατά τήν περίοδο τής Μεγάλης Έβδομάδος ό Σεβασμιώτατος έχοροστάτησε ως εξής:

- ♦ Κυριακή των Βαΐων (28/4): Ί. Ν. του Αγίου Νικολάου Κρόκου και του Αγίου Νικολάου Κοζάνης,
- ♦ Μ. Δευτέρα (29/4): Ί. Ν. τής Αγίας Κυριακής Σερβίων,
- ♦ Μ. Τρίτη (30/4): Ί. Ν. του Αγίου Νικάνορος Κοζάνης,
- ♦ Μ. Τετάρτη (1/5): Ί. Ν. του Αγίου Λουκά Κοζάνης και του Αγίου Δημητρίου Κοζάνης,
- ♦ Μ. Πέμπτη (2/5): Ί. Ν. του Αγίου Νικολάου Κοζάνης και των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης Κοζάνης,
- ♦ Μ. Παρασκευή (3/5): Ί. Ν. του Αγίου Νικολάου Κοζάνης και του Αγίου Γεωργίου Κοζάνης,
- ♦ Μ. Σάββατο (4/5): Ί. Ν. του Αγίου Νικολάου Κοζάνης,
- ♦ Κυριακή του Πάσχα (5/5): Ί. Ν. του Αγίου Νικολάου Κοζάνης.

Ό Σεβασμιώτατος κ. Αμβρόσιος προήδρευσε στις συνεδριάσεις των Δ. Σ. του Σωκρατείου Μπλιουρείου Έκκλησιαστικού Ίδρύματος και του Τιαλείου Έκκλησιαστικού Γηροκομείου (26/3), καθώς και στή συνεδρία του Μητροπολιτικού Συμβουλίου (18/4).

Τήν 1η Μαρτίου ό Σεβασμιώτατος παρέστη στην τελετή παράδοσης - παραλαβής του άπερχομένου Διοικητού του Α΄ Σώματος Στρατού Άντιστρατήγου κ. Παναγιώτη Ρούσου και του νέου Διοικητού Άντιστρατήγου κ. Χρήστου Παπαδημητρίου. Στην τελετή, πού πραγματοποιήθηκε στην Λέσχη Άξιωματικών Φρουράς Κοζάνης, παρέστησαν μεταξύ άλλων έπισήμων και οι Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Ίωαννίνων κ. Θεόκλητος και Φλωρίνης, Πρεσβών και Έφορδαίας κ. Θεόκλητος.

Στίς 2 Μαρτίου, στά Κοίλα Κοζάνης, ό Σεβασμιώτατος κ. Αμβρόσιος συναντήθηκε και είχε συνεργασία μέ τόν Ύπουργό Γεωργίας κ. Γεώργιο Δρύ.

Στίς 8 Μαρτίου ό Σεβασμιώτατος δέχθηκε στό Ίερό Έπισκοπείο τήν έπίσκεψη του Κοινοβουλευτικού Έκπροσώπου τής Ν.Δ. κ. Προκόπη Παυλόπουλου, ό όποιος συνοδεύοταν από τούς τοπικούς Βουλευτές κ.κ. Μιχαήλ Παπαδόπουλο και Νικόλαο Τσιαρτσιώνη.

Ό Σεβασμιώτατος παρέστη στην τελετή ανακλήσεως τής κ. Ευδοξίας Κόκκα ως μεγάλης ευεργέτιδος του Ίερού Ναού των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης Κοζάνης (24/3).

Ό Σεβασμιώτατος παρακολούθησε τη συναυλία βυζαντινής μουσικής του Δημοτικού Ώδειου Κοζάνης και του Συλλόγου Ίεροψαλτών Κοζάνης «Ίάκωβος ό Ναυπλιώτης», πού πραγματοποιήθηκε στόν Ί. Ναό του Αγίου Δημητρίου Κοζάνης (30/3).

Στίς 8 Απριλίου ό Σεβασμιώτατος μετέβη στό Βελβενδό, όπου είχε συνεργασία μέ τόν Δήμαρχο Βελβενδού κ. Ί. Σόκουτη, τόν Δασάρχη Κοζάνης κ. Γ. Παπαδημητρίου και τόν Αρχιτέκτονα κ. Πολ. Αγγέλη για τήν άνέγερση νέου Μοναστηριού στην περιοχή του Βελβενδού.

Στίς 9 Απριλίου ό Σεβασμιώτατος έπισκέφθηκε στην Αθήνα τόν Γ. Γ. του Ύπουργείου Έθνικής Οικονομίας κ. Γεώργιο Ζανιά. Τήν Ίδια ήμέρα έπισκέφθηκε στην Αρχιεπισκοπή Αθηνών τόν Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και Πάσης Ελλάδος κ. Χριστόδουλο.

Ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Αμβρόσιος εξέλεγε παμφηφεί από τή Διαρκή Ίερά Σύνοδο τής Έκκλησίας τής Ελλάδος τακτικό Μέλος τής «Μονίμου Συνοδικής Έπιτροπής Διορθόδοξων και Διαχριστιανικών Σχέσεων» (4/4).

Ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Αμβρόσιος μετείχε στις Συνεδρίες τής Ειδικής Συνοδικής Έπιτροπής Παρακολουθήσεως Ευρωπαϊκών θεμάτων (22-24/4).

Δύο νέες Ένορίες ιδρύθηκαν στην πόλη τής Κοζάνης, ή Ένορία Ίερού Ναού τής Αγίας Παρασκευής (Π.Δ. 28, Φ.Ε.Κ. αρ. 26/21-2-02) και ή Ένορία Ίερού Ναού του Αγίου Αθανασίου (Π.Δ. 39, Φ.Ε.Κ. αρ. 39/5-3-02).

Συνεχίστηκε μέ έπιτυχία ή τέλεση των Κατανυκτικών Έσπερινών μετά θείου Κηρύγματος τίς Κυριακές των Νηστειών, χοροστατούντος του Σεβ. Μητροπολίτου κ. Αμβροσίου, στόν Ίερό Μητροπολιτικό Ναό του Αγίου Νικολάου. Οι όμιλητές ήταν δόκιμοι, από τό Άγιο Όρος και άλλες περιοχές τής χώρας, ώστε οι πιστοί νά ώφελούνται πνευματικά. Τό πρόγραμμα των όμιλητών και ή θεματολογία είχε ως εξής:

- ♦ Γ΄ Κυριακή των Νηστειών, Σταυροπροσκυνήσεως (7/4), Ιερομόναχος π. Γρηγόριος, Ίεράς Μονής Όσίου Γρηγορίου Αγ. Όρους, «Ή ενάτένιση του μυστηρίου του Σταυρού του Χριστού».
- ♦ Δ΄ Κυριακή των Νηστειών (14/4), Πανοσιολογιώτατος Αρχιμανδρίτης Χριστόδουλος, Ίηγούμενος Ί. Μονής Κουτλουμουσίου Αγ. Όρους, «Τό νόημα και ή σημασία τής διακρίσεως».
- ♦ Ε΄ Κυριακή των Νηστειών (21/4), Πανοσιολογιώτατος Αρχιμανδρίτης Ίωήλ Φραγκάκος, Ιεροκήρυκας Ί. Μητροπόλεως Έδέσσης, «Ή άμφισβήτηση. Μία ανθρώπινη πλευρά του πάθους του Κυρίου».